Jaargang 111. Dingsdag, 17 Februarij 1852. No. 14.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Voorts wordt nog aan de Geabonneerden verzonden, no. 3 van het Bijblad, inhoudende: *Redevoeringen*, uitgesproken in de Tweede Kamer der Staten Generaal.

AANBESTEDING.

Door den STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de *Provincie Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, zal in een der appartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, onder nadere approbatie, in het openbaar worden aanbesteed:

Op MAANDAG den 23sten Februarij 1852, des middags te 12 uur: *Het aanleggen van een vak nieuwe steenglooijing aan de Zeeweringen ten Noord-Westen van* Delfzijl, *in den jare* 1852.

Op MAANDAG den 1sten Maart 1852, des middags te 12 uur: *Het herleggen van twee vakken steenglooijing, aan de Zeeweringen ten Zuid-Oosten van* Delfzijl, *in den jare* 1852, in twee perceelen.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden *bij enkele Inschrijving*; wat het laatstgenoemde bestek betreft voor ieder perceel afzonderlijk en in massa.

De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij den Kastelein PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij den Kastelein VISSER, in de Zon; bij den Kastelein HOLSHEIMER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den Kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij den Kastelein VAN WARTUM, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den Kastelein KNOL; te *Warfhuizen* bij de wedw. ELINGA; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; te *Onderdendam* in het Gemeentehuis en in het Zijlvesterhuis; te *Bedum* bij de weduwe J. J. WEG; te *Appingedam* bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES en de wedw. WEITS; te *ten Boer* in het Gemeentehuis; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den Kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans* bij den Kastelein SMIT; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij den Kastelein DE BOER, en te *Zuidhorn* bij de wedw. OSSENTJUK.

Nadere informatiën en aanwijzing in *loco* kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat J. A. VAN RASEN en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, beide te *Groningen*.

GRONINGEN, 9 Februarij 1852.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd:
VAN LIMBURG STIRUM.

AANBESTEDING BIJ INSCHRIJVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

Het **BOUWEN** van eene **OPHAALBRUG** over de **HOOFDVAART** genoemd het ***STADS MUSSEL-KANAAL***, in de Provincie *Groningen*, Gemeente *Onstwedde*, bij den Musselstroom, ten einde de verbinding daar te stellen van den Rijweg van *Onstwedde* naar *Velthe*.

De Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen veertien dagen bevorens ter lezing liggen: ter STADS SECRETARIJ; te *Groningen*, in *den Doelen*, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, Wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en de Wedw. DE JONGE, allen aan de Groote Markt; den Kastelein TIDDENS, in *de Beurs*, aan de Vischmarkt; voorts bij den Kastelein PLAAT, in het *Blaauwe Paard*; bij den Kastelein VISSER, in *de Zon*; bij den Kastelein HOLSHEIMER, op den hoek van het Ameland; in de *Stads Herberg* en in de *Slingerij*, buiten de Apoort; bij den Kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij den Kastelein VAN WARTUM, in *de Altena*; te *Zoutkamp*, bij den Kastelein KNOL; te *Warfhuizen*, bij de Wedw. ELINGA; te *Winsum*, bij de Wedw. WIERSEMA; te *Onderdendam*, in het GEMEENTEHUIS en in het ZIJLVESTERHUIS; te *Bedum*, bij de Wedw. J. J. WEG; te *Appingedam*, bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl*, bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES en de Wedw. WEITS; te *Ten Boer*, in het GEMEENTEHUIS; te *Termunterzijl*, bij den ZIJLWAARDER; te *Martenshoek*, bij de Wedw. MEURS; te *Zuidbroek*, bij den Kastelein BUINING; te *Winschoten*, bij de Wedw. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans*, bij den Kastelein SMIT; te *Veendam*, in het GEMEENTEHUIS; te *Grijpskerk*, bij den Kastelein DE BOER, en te *Zuidhorn*, bij de Wedw. OSSENTJUK; in de *Wildervank*, in het Huis *Barreveld*; op het *Stads Kanaal*, bij den Verlaatsmeester DRENTH, en te *Onstwedde*, in het GEMEENTEHUIS; terwijl nadere Inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER, den Opzigter J. UNIKEN, te *Wildervank*, en den Adsistent-Opzigter J. E. UNIKEN, te *Stads Kanaal*.

De op zegel geschrevene Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig art. 11 der Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op VRIJDAG den 20sten Februarij 1852 aanstaande aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op ZATURDAG den 21sten Februarij 1852 aanstaande, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 26 Januarij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Loting voor de NATIONALE MILITIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, ontvangen hebbende het besluit van den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in deze Provincie, van den 5den Februarij 1852, no. 14ᵃ, *Provinciaal Blad*, no. 24, bepalende, dat de **LOTING** voor de **NATIONALE MILITIE** dit jaar voor deze Gemeente plaats moet hebben op MAANDAG den 23sten Februarij aanstaande, des voormiddags te acht uur;

Overwegende, dat het getal der ingeschrevenen te groot is om allen te gelijk in de zaal, tot de Loting bestemd, behoorlijk plaats te doen vinden, als ook, dat, wanneer zij allen op één en hetzelfde uur opkwamen, de zoodanigen, die het laatst moeten loten, ongeveer tien uren zouden moeten wachten, zijnde dit de tijd, in welken de Loting in deze Stad gewoonlijk afloopt;

Zoo is het, dat Burgemeester en Wethouders voornoemd hebben goedgevonden te bepalen, gelijk bepaald wordt bij deze:

1) Dat de ingeschrevenen dezer Gemeente in *vijf* gedeelten tot deze Loting zullen geciteerd worden, om op MAANDAG den 23sten Februarij aanstaande, in de Militiezaal in het Raadhuis te verschijnen, op afzonderlijke uren, te weten:

Des voormiddags te acht uur,
dezulken, wier Geslachts-namen beginnen met de letters A, B, C en D.

Des voormiddags te tien uur,
dezulken, wier Geslachts-namen beginnen met de letters E, F, G en H.

Des middags te twaalf uur,
dezulken, wier Geslachts-namen beginnen met de letters I, J, K, L en M.

Des namiddags te twee uur,
dezulken, wier Geslachts-namen beginnen met de letters N, O, P, Q, R en S.

Des namiddags te vier uur,
dezulken, wier Geslachts-namen beginnen met de letters T, V, W en Z.

2) Dat echter zoodanige Ingeschrevenen, of hunne Ouders of Gevolmagtigden, die eenige bedenkingen hebben op de alphabetische Lijst, alle te acht uur zullen moeten opkomen, al waren dezelve ook tegen een later uur geciteerd, omdat die bedenkingen aan den Heer Militie-Commissaris moeten opgegeven worden, vóór dat de loting begint.

Zullende de alphabetische Lijst voor een' iegelijk op de Stads Secretarij ter lezing liggen, op WOENSDAG, DONDERDAG en VRIJDAG, den 18den, 19den en 20sten dezer, des morgens van 10 tot 12 uur.

3) Dat het almede aan andere Ingeschrevenen, des verkiezende, vrijstaat, om vroeger te komen, dan het uur, tegen hetwelk zij geciteerd zijn, en dat zij alsdan ook vroeger zullen binnengelaten worden, zoo lang er ruimte in de zaal zal overig zijn.

4) Dat, ten einde alle andere aanschouwers te weren, niemand in die zaal zal toegelaten worden, anders, dan op vertoon van het gedrukte Citatiebiljet, weshalve de Ingeschrevenen, of, bij hunne afwezigheid, de Ouders, Voogden of tot de Loting door hen Gevolmagtigden, bij deze ernstig worden gewaarschuwd, om voornoemd Citatiebiljet mede te brengen en bij zich te houden, totdat de Loting afgeloopen is; en

5) Dat de 186 eerste nommers van trekking zullen worden toegewezen aan even zoo vele Lotelingen van vorige klassen, die jaarlijksche vrijstellingen hebben verkregen, alsmede aan de Vrijwilligers, zoodat nommer 187 moet worden beschouwd als nommer 1, of als het eerste dienstpligtige nommer van de ligting van 1852.

En opdat zulks ter kennis van de belanghebbenden kome, zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst, en aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 12den Febr. 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NationaleMilitie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de **COMMISSIE** in deze GEMEENTE, bevoegd tot het **TEEKENEN** en **AFGEVEN** van **ATTESTEN** en **CERTIFICATEN**, benoodigd voor de NATIONALE MILITIE, hare zitting zal houden in het RAADHUIS, op DINGSDAG, WOENSDAG en DONDERDAG den 24sten, 25sten en 26sten Februarij 1852; dat de LOTELINGEN, die vermeenen VRIJSTELLING van de DIENST der NATIONALE MILITIE te kunnen reclameren, als **EENIG KIND**, als **THEOLOGISCH STUDENT**, als **BUITENLANDSCH ZEEVARENDE**, of op **BROEDERDIENST**, voor die Commissie met hunne BEWIJSSTUKKEN of GETUIGEN moeten verschijnen op de hieronder bepaalde dagen en uren, te weten:

Op DINGSDAG **den 24sten Februarij 1852**, des voormiddags van 10 tot 12 uur, dezulken wier geslachtsnamen beginnen met de letters A, B, C, D, E en F;

Op DENZELFDEN DAG, des namiddags van 4 tot 6 uur, dezulken wier geslachtsnamen beginnen met de letters G, H, I, J en K;

Op DONDERDAG **den 26sten Februarij 1852**, des voormiddags van 10 tot 12 uur, dezulken, wier geslachtsnamen beginnen met de letters L, M, N, O, P, Q en R;

Op DENZELFDEN DAG, des namiddags van 4 tot 6 uur, dezulken, wier geslachtsnamen beginnen met de letters S, T, V, W en Z, en

dat op WOENSDAG **den 25sten Februarij 1852**, des namiddags van 4 tot 6 uur, al degenen, die als **KOSTWINNERS** gemelde VRIJSTELLING reclameren, met hunne GETUIGEN voor die COMMISSIE moeten verschijnen.

GRONINGEN, 16 Februarij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, — ontvangen hebbende eene missive van den Heer STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, houdende, naar aanleiding van eene door tusschenkomst van den Heer GENERAAL-MAJOOR, belast met het Provinciaal Kommando van *Friesland*, *Groningen* en *Drenthe*, aan Z. H. E. G. medegedeelde missive van Zijne Excellentie den MINISTER van OORLOG, verzoek om de Ingezetenen, bij Publicatie, aan de bepalingen van art. 8 der Wet van den 16den November 1814 (*Staatsblad* no. 106), te herinneren, — voldoen daaraan bij deze, door den inhoud van het gemeld artikel, zoo verre noodig, hier te laten volgen:

„ Alle VOERLIEDEN van **VRACHTWAGENS** en „ andere **RIJTUIGEN** zullen gehouden zijn, de **BARRIÈRES**, **BRUGGEN** en **POORTEN** van 's Lands „ Vestingen en Sterkten nimmer anders **DAN BIJ DEN** „ **STAP HUNNER PAARDEN** door te rijden; alle „ degradatiën (beschadiging), door hun toedoen daaraan ver„ oorzaakt, zullen ten hunnen koste worden hersteld, en „ derzelver Rijtuigen en Paarden zoolang in verzekerde be„ waring gehouden worden, tot dat die vergoeding van schade „ voldaan, of daarvoor de vereischte Cautie zal zijn gesteld, „ behalve eene boete van DRIE GULDEN," enz.

Burgemeester en Wethouders brengen wijders, in gevolge de gemelde aanschrijving van den Heer Commissaris des Konings voornoemd, ter kennis van de Ingezetenen, dat, voor zoo veel noodig, strenge bevelen aan de Militairen zijn gegeven, om dit artikel met gematigdheid uit te voeren, maar dat ook aan de andere zijde van de Ingezetenen, die dit kan aangaan, wordt verwacht, dat zij zich beijveren zullen het in gemeld artikel vervat verbod niet te overtreden.

En zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst en in plano gedrukt, om aan de Poorten en Barrières dezer Vesting te worden aangeslagen.

GRONINGEN, 9 Februarij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

RAADSVERGADERING.

Woensdag den 18den Februarij 1852, des middags te 12½ uur.

(*Ingezonden.*)

Wederwoord, naar aanleiding van het *woord tot verdediging van het ontwerp van wet op het Armbestuur van den heer* W. GERHARDS.

(geplaatst in de beide *Groninger Couranten* van den 10den dezer maand.)

Bij de Grondwets-herziening van 1848 zeide de regering, in hare toenmalige Memorie van toelichting, mede in betrekking tot kerkelijke voorschriften en instellingen: „ Het is hier als in de meeste maatschappelijke zaken: het *goede*, het *nuttige*, het *doelmatige* zijn onderdeelen of gevolgen van hetgeen *regtvaardig* is." De Algemeene Synodale Commissie der Nederlandsche Hervormde Kerk voegt er, in haar adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal met betrekking tot de voorgestelde Armenwet en hare Memorie van toelichting te regt bij: „ Wat *niet regtvaardig* is, kan zoo min voor den Staat als voor de Kerk waarlijk *nuttig* zijn!"

Moge nu al de voorgedragene wet, hare regtvaardigheid of onregtvaardigheid ter zijde gesteld, door sommigen als iets, ja veel *goeds*, *nuttigs* en *doelmatigs* bevattende, goedgekeurd worden, indien zij den toets aan de *regtvaardigheid* niet kan doorstaan, mag zij niet geacht worden den volkswil uit te drukken; het volk wil geen onregt.

Dit wederwoord mag geene herhaling bevatten van al wat over het onderwerp van armwezen en armverzorging en tegen de bewuste wet reeds met zoo veel kracht van taal en op overtuigende gronden geschreven en openbaar gemaakt is door mr. B. W. A. SLOET TOT OLDHUIS, dr. C. H. VAN HERWERDEN, C.H.z. en anderen, in het opgemeld Adres der Synodale Commissie en in eene menigte Adressen van Kerkeraden en instellingen van weldadigheid van onderscheidene Gezindheden, waarmede ik mij geheel vereenig, wanneer zij beweren, dat de bewuste wet in onderscheidene opzigten eene allerverderfelijkste strekking heeft, en het *vrij* en *heilig* liefdewerk der geheele Nederlandsche kerk met otale vernietiging bedreigt; maar ik wensch alleen mijn gevoelen, niet te ontwikkelen — daarvoor houd ik een Couranten-artikel min geschikt — maar uit te spreken omtrent de regtvaardigheid der bewuste voordragt der wet; ik acht mij daartoe verpligt, omdat mij zulks verzocht werd, en ik niet schroom openlijk voor mijn gevoelen uit te komen. Dit mijn gevoelen komt daarop neêr, *dat zij is onverdedigbaar van de zijde van het regt, dat zij aantast de regten van de Kerk, van de Kerkelijke Besturen en van de bijzondere instellingen van weldadigheid, en dat zij mitsdien onregtvaardig is.*

Elders vind ik welligt in het vervolg gelegenheid deze stellingen te ontwikkelen, waarvan trouwens de waarheid reeds door anderen is aangetoond: hier spreek ik ze slechts uit als de slotsom van mijne overtuiging. Die overtuiging grondt zich op mijn begrip van het heilig en onschendbaar regt van *eigendom*, in 't welk het regt van *beheer* als een wettig bestanddeel begrepen is, dat, ja, om overwegende redenen door den Staat mag beperkt worden, maar nooit tot die mate, als bij de voorgedragene wet geschied is, nooit tot die mate, dat aan de Regering toegekend wordt, niet een regt van *toezigt*, maar een regt van *opperbeheer*, in strijd zelfs met art. 195 der Grondwet, 't welk het armbestuur — niet het *kerkelijk* armbestuur, gelijk in het adres der Synodale Commissie is aangetoond — maakt tot een onderwerp van aanhoudende *zorg* der Regering. En zulk een regt van beheer of opperbeheer, gelijk de voorgedragene wet toekent aan de regering, is en wordt nergens bij onze Vaderlandsche wet aan de Regering toegekend over minderjarigen, verkwisters, hen die onder curatele staan, enz. Dit zal elk regtsgeleerde met mij beämen.

Gelijk ik zeide, ik wilde niet betoogen, maar slechts mijn gevoelen uitspreken.

H. NIENHUIS.

Correspondentie.

Wij hebben weder onderscheidene artikels over het Ontwerp van Armenwet ontvangen. Wegens de geringe ruimte, die wij voor dusdanige discussiën, hoe belangrijk anders ook, kunnen afzonderen, moeten wij ons bepalen tot het opnemen alleen van zakelijke en geteekende stukken.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

BATAVIA, 29 December 1851.

Bij besluit van Z. Exc. den gouverneur-generaal van Nederl. Indië, van den 4den Dec. 1851, no. 1, is aan den generaal der infanterie, kommandant van het Indische leger, Z. H. *Karel Bernard* hertog *van Saxen-Weimar-Eisenach*, verleend een verlof naar Nederland, voor een jaar, tot herstel van gezondheid. Gedurende de afwezigheid van den hertog is het kommando over het Indische leger opgedragen aan den generaal-majoor titul. *G. Bakker*.

NOORD-AMERIKA.

HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 6 Februarij 1852.

De heer *Townsend*, de vermaarde „ New-York Sarsaparilla man," zegt, dat zijne boeken eene opoffering van 800,000, zegge *achthonderd duizend dollars*, aan advertentien in vijf jaren aantoonen. Hij betuigt, gedurende zes maanden het adverteren te hebben nagelaten, bij welk verzuim hij driehonderd duizend dollars verspeelde.

— Een 17jarige jongeling werd kortelings voor een regter te Brooklijn gebragt, *om dat hij zijne vrouw verlaten had!*

— Juist thans heerscht de Californiekoorts tamelijk sterk, niet alleen hier, maar over den ganschen Staat. Weet echter, dat naar Californie te gaan geen fortuin verzekert. Velen kwamen armer terug dan zij heengingen. Enkelen maakten er wat bij. Carlifornie is de grootste loterij ter wereld.

— (*Praktische Sterrekunde.*) Een Westersche schoolmonarch heeft een doelmatig planeten-stelsel (planetarium) uitgevonden, bestaande in de jongens en meisjes zijner school. De grootste luiaard b.v., moest eene vaste standplaats in het midden van het schoollokaal nemen, de *Zon* voorstellende; rondom hem werd de loop der verschillende planeten op den vloer afgeteekend. Een kleine roodharige jongen moest *Mars* voorstellen, terwijl een eenigzins grooter scherpziend meisje *Venus* verbeeldde; een andere jongen *Mercurius*, wederom een ander de *Aarde*, enz.; ieder werd op zijne bestemde

loopbaan geplaatst. Toen alles gereed was, gaf de meester het afgesproken teeken en het gansche planetarium was in beweging, gevende den scholieren een tamelijk goed denkbeeld van het zonnestelsel, en het aangename vereenigende met de nuttige studie eener ingewikkelde en moeijelijke Wetenschap.

— De winter is in Noord-Amerika zoo buitengemeen streng, als hij in het grootste gedeelte van Europa ongemeen zacht is. Te New-Orleans en New-York wordt de scheepvaart grootelijks door het ijs belemmerd, en in de straten van Baltimore zijn verscheiden menschen doodgevroren.

SPANJE.

MADRID, 7 Februarij.

Gisteren, den dag vóór dien van zijn' dood, is er in den gemoedstoestand van *Merino* eene groote verandering ontstaan. Hij is tot inkeer gekomen, heeft zijne misdaad gebiecht en heeft God en den menschen vergeving gevraagd voor zijne gruwelijke misdaad. Hij heeft ook den volgenden brief aan de Koningin geschreven:

„Mevrouw! *Martin Merino*, onwaardig onder de onderdanen van Uwe Majesteit geteld te worden, kan zich echter niet onthouden, ten einde zijn' gewetensangst te doen bedaren, U ootmoedig te smeeken als Christinne, hem, vergeving te schenken voor den gruwelijken aanslag, welken hij, in een oogenblik van betreurenswaardige verblinding, het ongeluk had op den persoon van Uwe Majesteit te plegen.

„De oneindige barmhartigheid van den Koning der Koningen doet hem hopen, dat hij vergeving zal erlangen; en om gerust te kunnen sterven, vraagt hij, of, zoo hij dit niet waardig is, smeekt hij die van Uwe Majesteit.

„In dit plegtige oogenblik en in tegenwoordigheid van allen, die hem omringen en aan wie hij daarvan de verzekering geeft, verklaart hij geene medepligtigen te hebben gehad, en hij smeekt met ootmoed als een verder bewijs van Christelijke liefde bij zoo vele andere gevoegd, dat vergeten worde de gruwelijke aanslag van den ongelukkigen *Martin Merino*. — Kapel van de gevangenis der stad, 11 uur des avonds, den 6den Febr. 1852."

Merino heeft geen oogenblik zijne koelbloedigheid en standvastigheid verloren. Heden ochtend nog eenmaal door den heer *Arrazola* ondervraagd of hij geene medepligtigen had, heeft hij met vaste stem geantwoord: „Neen, want ik heb u gezegd, dat de misdaad uitsluitend de mijne was. Opdat men echter niet zegge, dat ik omgekocht ben, verzoek ik eenige oogenblikken nog, om een paar woorden te schrijven. Toen hem dit was vergund, schreef hij met vaste hand nog den volgenden brief aan de Koningin:

„Mevrouw! Wanneer deze brief in Uwe handen zal komen, zal de koningsmoordenaar reeds hebben opgehouden te bestaan. Het is dus niet om genade te vragen, dat ik dezen stap doe. Dat Uwe Majesteit gerust leve, want ik heb geene medepligtigen en heb die nooit gehad. *Martin Merino*."

Deze brief is onverwijld naar den ministerraad overgebragt.

Een bulletin, door de geneesheeren der Koningin te 11 uur des ochtends uitgegeven en overal in de hoofdstad aangeplakt, meldt, dat het verband van de wonde is afgenomen en dat de wonde gesloten is.

Men gelooft, dat de Koningin morgen over 8 dagen genoegzaam hersteld zal zijn om zich naar de kerk van Atocha te begeven.

Er is ook eene publicatie van de stedelijke regering aangeplakt, houdende kennisgeving van de strafoefening, en de bevestiging, dat de misdadiger geene medepligtigen had. Beide stukken werden gretig door de bevolking gelezen.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Texel den 11 Febr., kapit. *Hazewinkel* Bernhard van Saxen Weimar, van Batavia. — Te Venetiën den 2 Febr., *Moesker* Susanna, van Stockholm. — Te Cette den 7 Febr., *de Boer* Helena Catharina, van Rotterdam. — Te Ramsgate den 8 Febr., *Brouwer* Aurora, van Elseneur naar Porto. — Te Deal den 10 Febr., *Smit* Arendina, van Hamburg naar Ferrol. — Te Gravesend den 11 Febr., *Kiers* Frouwina Margaretha, van Groningen. — Te Rije den 11 Febr., *Mulder* Vrouw Jantina, van Gothenburg. — Te Liverpool den 10 Febr., *Engelsman* Dina Marchina, van Belfast. — Te North Shields den 9 Febr., *van der Veen* Vrouw Anske, van Yarmouth, *Bernardus* Agatha Hendrika, van Ipswich.

Binnengekomen te Texel den 14 Febr., kapit. *Hilbrandts* Wendelina, van Londen. — Te Londen den 11 Febr., *Heins* Frouwina Margaretha, van Groningen; *Blouw* Annegina, van Dantzig. — Bij Deal den 12 Febr., *Kars* Klasina, van Rotterdam naar Newry. — Te North Shields den 12 Febr., *Kleijn* Eendragt, van Harlingen. — Te Altona den 12 Febr., *de Groot* Catharina, van Angostura.

In lading te Liverpool den 10 Febr., *Engelsman* Dina Marchiena, naar Amsterdam.

Zeilklaar te Londen den 12 Febr., kapit. *Kwint* Jantina, naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 11 Febr., kapit. *Spijkman* Maria Johanna, naar Nickerie; den 14den *Bakker* Jacoba, op avontuur. — Van Texel den 11 Febr., *de Groot* Sieka, naar Livorno; *van Sluis* Annegiena, naar Porto; *de Jong* Mina, *Vos* Cornelia, *Pronk* Roelina Oostra, *Brouwer* Ons Genoegen, *Huberth* Juffer Annette en *de Jong* Ettina, alle 6 naar Londen; *de Jonge* Iselina, naar Liverpool; *Bontekoe* Jonge Lucas, op avontuur; *Munneke* Baudina, naar Yarmouth; den 12den *Klunder* Johannes Lindhorst, naar Corfu; *Schreuder* Jantina Roelina, naar Genua; *Puister* Nijverheid, naar Bayonne; *Bakker* Vrouw Geertje, naar Bordeaux; den 13den *Legger* Geertina, naar Londen. — Uit het Vlie den 12 Febr., *Vlas* Hendrika, naar Hamburg. — Van Helvoet den 11 Febr., *Wegener* Vrouw Martha en *Potjer* Dankbaarheid, beide naar Londonderrij; *Mulder* Wendelina, *Kwint* Hendrika Gesina en *de Haan* Siewerdina, alle drie naar Belfast. — Van Maassluis den 11 Febr., *de Jong* Twee Gezusters, naar Yarmouth. — Van Dartmouth den 10 Febr., *Bakker* Geertruida Femina, naar Nantes. — Van Plijmouth den 10 Febr., *Steenhuizen* Eolus en *Gruppelaar* Hillechiena, beide van Amsterdam naar Livorno; *Botje* Gesina Alida, van Newcastle naar Messina. — Van Ramsgate den 10 Febr., *Hofkamp* Hortense, van Antwerpen naar Liverpool; den 11den *Keijser* Hendrika, van North Shields naar Carthagena; *Fenenga* Clara Dorothea, van Riga naar Cherburg; *Weits* Geertruida Alida, van Londen naar Cardiff; *Mulder* Feika Jantina, van Altona op avontuur. — Van Falmouth den 10 Febr., *Upmeijer* Alberdina, van Girgenti naar Liverpool. — Van Liverpool den 11 Febr., *Reussien* Concordia, naar Rotterdam; *Bakker* Zeevaart, naar Rio de Janeiro; *Oldenburger* Astrae en *Pronk* Gesina Jantina, beide naar Havre. — Van Bremerhaven den 10 Febr., *Kleijn* Jantina, naar Amsterdam; den 12den *Waterborg* Catharina, naar Koppenhage.

Vertrokken van Maassluis den 14 Febr., kapit. *Lukkien* Jeltina Roelina, naar Londen. — Van Bordeaux den 10 Febr., *Lovius* Trekvogel, naar Amsterdam; den 11den *Zeven* Elsina Jantina, naar Gend. — Van Falmouth den 11 Febr., *de Boer* Phoenix, van Montevideo naar Liverpool.

HARLINGEN, 14 Februarij. Binnengekomen den 13 Febr., kapit. *Kuiper* Vijf Gezusters, van Amsterdam; den 14den *Balk* Wilhelmina en *Kruisenga* Twee Gebroeders, beide van Glukstadt. — Vertrokken den 11 Febr., kapit. *Oldenburger* Gustaaf, naar Denemarken; *Kuipers* Maria, naar Londen; *Munneke* Baudina, naar Engeland.

ZOUTKAMP, 15 Febr. Vertrokken den 12 Febr., kapit. *Hoekstra* Anna, naar Londen. — Zeilklaar den 12 Febr., kapit. *Lukje* Drie Gezusters, naar Londen.

DELFZIJL, 15 Februarij. Binnengekomen den 11 Febr., kapit. *Oetzes* de Hoop, van Emden; den 12den *Greven* de Goede Hoop, van Leer naar Amsterdam; *Dorst* Gezina, van Emden; den 13den *Juist* Trientje, van Dorummersijl, den 15den *Fulfs* Vrouw Maria en *Fulfs* Catharina, beide van Hoekzijl; de 3 laatsten naar Amsterdam; *Stuitje* Jochemina, van Bremen naar Rotterdam. — Vertrokken den 13 Febr., kapit. *Barghoorn* Vrouw Trientje, naar Emden.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 16 Februarij 1852.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	43 Cts.,	per ℔ 10[5] Cts.
De Grofweiten Bol	„ 5 Oncen	11[5] Cts.,	„ „ 23 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12[5] Cts.,	„ „ 42 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11[5] Cts.,	„ „ 38 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 3 Oncen	11 Cts.,	„ „ 36 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 14 *Februarij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 58$\frac{15}{16}$, 59, 59; Dito Certific. 3 pCt. 69¼, 69½, 69½; Dito Dito 4 pCt. 90, 90¼, 90¼; O. I. Leening 4 pCt. 89⅞; Aand. Rijn Spoorweg 4½ pCt. 98½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 48, 48⅛, 48. — FRANKRIJK, Obligatiën 3 pCt. 31$\frac{9}{16}$, 61⅝, 61$\frac{9}{16}$. — SPANJE, L. bij *Ard.* 5 pCt. 18⅛, 18¼; Dito Nieuwe 1 pCt. 18$\frac{7}{16}$, 18$\frac{9}{16}$, 18$\frac{7}{16}$; Dito 3 pCt. 41¼, 41⅜; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 38$\frac{7}{16}$, 38$\frac{9}{16}$, 38½; Coup. Ardoins 9$\frac{11}{16}$, 9¾; Passive 5$\frac{5}{16}$; Frans. Uitgest. 5⅜. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 36¼; Dito 4 pCt. 34⅛. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 106; Dito bij *Hope* 4 pCt. 88$\frac{9}{16}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 88½; Certific. van Inscirijving in Assignatiën 6 pCt. 67⅞, 68. — POLEN, Certificaten 78⅞, 79. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 72⅞; Dito Nieuwe 2½ pCt. 38; Dito Nieuwe 5 pCt. 80⅞, 81, 80$\frac{15}{16}$; Amerik. Bank-Act. 4¾, $\frac{13}{16}$; Denem. 5 pCt. 101⅜; Mex. 31⅜, ½, $\frac{7}{16}$; Gren. 2 pCt. 18¾, 19, 19; Ecuador 3½, $\frac{9}{16}$; Venez. 3¼ pCt. 35¾; Grieken 5 pCt. 6⅝, ½; Metall. La. B 5 pCt. 80⅝, ½, $\frac{7}{16}$; Weldadigh. 4 pCt. 80¼, ½.

Bij vrij levendige affaire in Integralen waren heden onze binnenl. fondsen aangenamer.

Van vreemde effekten waren Spaansche 5 en 1 pCts. een weinig flaauwer; daarentegen was er eenige meerdere vraag naar Binnenl. 3 pCts. Russische, Portug., Oostenrijksche en Mexik. bijna onveranderd. Fransche waren bij eenigen handel meer gewild.

Venez. Uitg. Onb. St. 3¼ pCt. 34; Dito Uitg. Onb. St. v. 100 £ 13⅜; Dito Uitg. Onb. St. 13, ⅛; Gren. Onb. St. 17⅞, 18¼, 18¼; Dito Uitg. Onb. St. 7⅜, ⅛; Bl. Gr. Onb. St. 6; Dito v. 500 £ 6¼, ⅝, ⅜; Spanje 1 pCt. 2/m. 18⅜, $\frac{7}{16}$

Koers van het Geld: Beleening 2¼, Prolong. 2¼, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 59; Ard. 5 pCt. 18¼; Binnenl. 3 pCt. 38½.

AMSTERDAM, 15 *Februarij*. EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur.

Integr. 58⅞. Ardoins 5 pCt. 18$\frac{3}{16}$. Binnenl. 3 pCt. 38$\frac{7}{16}$. Spaansche 1 pCt. 18$\frac{7}{16}$, ½, $\frac{9}{16}$. Dito 2/m. na de uitg. 18⅜. Portug. 5 pCt. 36¼. Metalliek 5 pCt. 72$\frac{11}{16}$, ¾, $\frac{13}{16}$, ⅞. Dito nieuwe 81. Dito La. B. 80½. Dito 2½ pCt. 38½. Mex. 31$\frac{7}{16}$, ⅜. Ecuador 3$\frac{9}{16}$, ⅝, $\frac{11}{16}$, ¾. Dito Coup. 20 cents. Grenada 19$\frac{7}{16}$. Dito Onbep. 18⅞, ⅜, ⅞, ¾, 19. Dito Uitg. 7$\frac{15}{16}$, 8, $\frac{1}{16}$, 8, 7$\frac{15}{16}$, 8. Uitg. Venes. Onbep. St. 13½. Bl. Grieken van 500 £ 6¼, $\frac{5}{16}$. Amerik. Bank-Actien 4$\frac{13}{16}$. Dito Origin. 3⅜.

De aandacht der speculanten was heden bijzonder gevestigd op Zuid-Amerik. fondsen, die op de verhoogde koersen van Londen van gisteren, bij uitgebreiden handel, tot verbeterde prijzen zeer gewild waren.

Mexik., bij eenige affaire, iets flaauwer.

Tot de overige genoteerde koersen was de omzet en variatie van minder beteekenis.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 13 *Februarij*.

TARWE.		Zw. Zand	64 ℔ ƒ 5,20	Bl. Voer	40 ℔ ƒ 2,85
Oude Bak	72 ℔ ƒ 7,75	Veen	64 » » 5,10	Zw. Voer	36 » » 2,50
		»	66 » » 5,40	»	38 » » 2,65
N. Oml.	68 » » 6,60	N. GERST.		»	40 » » 2,80
»	70 » » 7,10	Winter	56 ℔ ƒ 4,80	BOONEN.	
»	72 » » 7,60	»	58 » » 5,10	Paardeb.	ƒ 4,50 tot ƒ 5,75
» Old.	68 » » 6,50	»	60 » » 5,40		
» »	70 » » 6,90	Zomer	56 » » 4,55	ZADEN, ENZ.	
» »	72 » » 7,40	Knobbe	58 » » 4,85	Gr. Gort p.m.	ƒ 7,75/8,25
ROGGE.		»	60 » » 5,00	Par. 100 N. ℔	ƒ 10,50 ƒ 13
N. Inl.	66 ℔ ƒ 6,65	»	62 » » 5,30	Koolz.	ƒ 8,50,75 a ƒ 9,15
» »	68 » » 6,95	N. HAVER.		Oostfr.	ƒ 9,25,40
» »	70 » » 7,25	Dikke	38 ℔ ƒ 2,75	Zomerz.	ƒ ƒ
O. »	66 » » 6,65	»	41 » » 2,95	Raapol. p. v.	ƒ 27
» »	68 » » 6,95	»	44 » » 3,15	Prijs der Boter	
N. BOEKWEIT.		»	46 » » 3,30	late s. ¼ Ton	ƒ 26½—28
Gr. Zd.	62 ℔ ƒ 5,05	»	48 » » 3,45	Grasboter	
» »	64 » » 5,35	Bl. Voer	36 » » 2,55	2de » ¼ Ton	ƒ
» »	66 » » 5,65	»	38 » » 2,70		

Nieuwe Tarwe vond meer vraag en iets hooger betaald. — Rogge tot vorige prijzen wel zoo goed te plaatsen. — Boekweit in een doen. — Gerst tot iets lagere prijzen met goeden handel. — Dikke Haver prijshoudend; Zwarte Voer iets aangenamer. — Boonen als voren. — Gort in een doen. — Koolzaad met weinig handel.

AMSTERDAM, 13 *Febr.* Tarwe met weinig handel: 129 ℔ b. Pools. ƒ 320; 132 ℔ n. Zeeuws. ƒ 275; 125, 128 ℔ n. Vries. ƒ 240, ƒ 250; 130 ℔ Gron. ƒ 262. — Rogge prijsh. In entr.: 117 ℔ o. gedr. ƒ 206. In cons.: 125 ℔ Anclam. ƒ 232; 114, 115 ℔ o. gedr. ƒ 200, ƒ 205. — Gerst in een doen: 113 ℔ j. Deens. ƒ 180. — Boekweit prijsh.: 121 ℔ Vries. ƒ 194.

Koolzaad onveranderd: op 9 vat in Oct. en Nov. 54 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 107, 108 ℔ Egypt. ƒ 275. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering niet williger: op 6/w. ƒ 30; Vlieg. ƒ 29; Mei ƒ 29,50 a 25; Sept. ƒ 31,25 a ƒ 31; Oct. ƒ 31,50; Nov. ƒ 31,75; Dec. ƒ 32 a ƒ 31,75. — Lijnolie op 6/w. ƒ 29,25; Vlieg. ƒ 28,25. — Hennepolie op 6/w. ƒ 35; Vlieg. ƒ 34.

Van den 14den. Heden gedaan van roode Tarwe ter verzending en speculatie, in entr: 131 ℔ r. Odessa ƒ 270; en in cons.: 126 ℔ Gron. ƒ 250; 129 ℔ dito ƒ 259, ƒ 260, ƒ 263; 130 ℔ dito ƒ 262, ƒ 265; 130, 132, 133 ℔ n. Geld. ƒ 270, ƒ 275, ƒ 278. En van Rogge in entr.: 116 ℔ o. gedr. ƒ 203; in cons.: 119 ℔ ger. Pruis. ƒ 215.

LONDEN, 9 *Februarij*. Beste Vriesche Boter werd heden aan wal tot 106 à 108 sh. verkocht. Gedurende de afgeloopen week werden 3340 vat. van buitenlands aangevoerd.

Van den 13den. De handel in Tarwe was heden geheel onbeduidend; koopers verlangden lager te koopen, doch houders eischten vorige prijzen. Gerst bedong de laatste notering, gelijk mede Haver. In de waarde van Boonen en Erwten was geene verandering.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 9 *Februarij*. De aanvoer van buitenlandsch Vee bestond de vorige week in 441 runderen, 1312 schapen, 188 kalveren en 27 varkens; waaronder van Amsterdam 16 runderen en 252 schapen; van Rotterdam 154 runderen, 515 schapen en 124 kalveren; van Harlingen 271 runderen, 114 schapen, 5 kalveren en 1 varken.

Heden werden te koop aangeboden: 4173 runderen, waarvan 495 buitenlandsche; 22130 schapen; waarvan 1280 buitenlandsche; 331 kalveren, waarvan 288 buitenlandsche, en 320 varkens.

Van den 13den. De veemarkt blijft lusteloos; de hoogste prijs van puik ossenvleesch was 3 sh. 6 p. de 8 pond.

ADVERTENTIEN.

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG den 18den Febr., te *zes* uur. Sprekers: Prof. H. C. VAN HALL, en Dr. S. J. VAN ROIJEN in plaats van den Heer C. H. VAN ANKUM.

A. W. ALINGS, *Secretaris*.

*** **VERGADERING** van de AFDEELING voor ***OOFT- en TUINBOUW*** te *Groningen*, op DINGSDAG den 24sten Februarij 1852, des namiddags te 4 uur, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat. — UITDEELING van ZADEN.

P. TRESLING, *Secretaris*.

PROGRAMMA.

TENTOONSTELLING voor **1852**, van wege het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam: *PICTURA*, te *Groningen*.

Het Kunstlievend Genootschap: *Pictura*, besloten hebbende in den jare 1852 weder eene Tentoonstelling van Schilderijen en Teekeningen, van levende Kunstenaars uit *Nederland* en van *Nederlanders* van geboorte, buiten het Rijk woonachtig, te houden, brengt de Vereenigde Commissie de navolgende bepalingen ter kennis van alle Maatschappijen, Beoefenaars en Bevorderaars der Beeldende Kunsten.

Art. 1. De Tentoonstelling zal van af den 10den Mei tot den 19den Junij geopend zijn, en des noods niet meer dan ééne week kunnen verlengd worden.

Art. 2. De Schilderijen en Teekeningen zullen, *behoorlijk ingepakt en vrachtvrij*, moeten bezorgd worden, hetzij vóór den 26sten April aan den Heer C. F. ROOS (in 't Huis met de Hoofden), te *Amsterdam*, hetzij, indien zulks door de woonplaats der Heeren Kunstenaars beter mogt schikken, vóór den 30sten April, *mede vrachtvrij*, aan het adres van den Secretaris der Vereenigde Commissie, F. DE WITT.

Art. 3. Elk in te zenden stuk zal moeten worden voorafgegaan of vergezeld zijn van *eenen vrachtvrijen brief* aan den Secretaris, inhoudende den naam en de woonplaats des Inzenders, eene korte omschrijving van het Kunststuk, het Merk, waarmede ieder stuk of iedere kist is geteekend, benevens, des verkiezende, den prijs; van welken bij verkoop 5°/₀, wegens de kosten, zal worden afgetrokken.

Art. 4. Stukken, op vorige Tentoonstellingen te dezer Stede geplaatst geweest, zullen niet worden toegelaten; terwijl de V. Commissie zich de bevoegdheid voorbehoudt, om van de ingezonden stukken diegene, welke zij niet geschikt oordeelt, niet te plaatsen, maar vóór de opening der Tentoonstelling, onder geheimhouding, terug te zenden.

Art 5. Geene stukken zullen worden geplaatst dan die, welke aan één der in Art. 2 vermelde adressen zijn ingezonden.

Art. 6. Er zal geen onderhandsche verkoop van een als koop opgegeven stuk, zonder kennisgeving aan de V. Commis[sie] worden erkend; terwijl, indien hetzelve inmiddels door haar m[oge] zijn verkocht, de eerstgenoemde verkoop als vervallen wordt be[-] schouwd.

Art. 7. Alle geplaatste stukken blijven tot de sluiting der Te[n-] toonstelling onder een zorgvuldig toezigt, en worden voor bra[nd-] schade verzekerd. Voor schade of gemis wordt bij de in- en [te-] rugzending of anderzins niet ingestaan.

Art. 8. De onverkochte stukken moeten binnen acht dagen [na] de sluiting der Tentoonstelling aan het lokaal worden afgehaal[d,] na welken tijd de overblijvende, *vrachtvrij*, aan den Inzen[der] zullen worden teruggezonden.

Art. 9. Alle vorderingen, de ontvangst of de betaling van Sch[il-] derijen betreffende, moeten binnen drie maanden na de sluit[ing] der Tentoonstelling bij de V. Commissie worden ingediend; [na] welk tijdstip dezelve niet meer zullen worden aangenomen.

De V. Commissie op den gunstigen uitslag van vorige Tento[on-] stellingen vertrouwende, vermeent ook nu de Heeren Kunsten[aars] te mogen aanmoedigen tot het inzenden van keurige voortbreng[se-] van hun talent. Zij acht het niet ondienstig Heeren Inzenders [te-] vens te berigten, dat zij het voornemen heeft, Z. Ms. toestemm[ing] te vragen, om na afloop der Tentoonstelling eene Verloting [van] Kunstwerken te kunnen houden.

GRONINGEN, 6 Januarij 1852.

De Vereenigde Commissie voor de Tentoonstelling,

Het Bestuur des Genootschaps:	*De Commissie uit de Le[den] des Genootschaps:*
Dr. H. WOLTHERS, *Voorzitter.*	Mr. J. H. GEERTSEMA, [...]
F. DE WITT, *Penningmeester en Secretaris der Vereenigde Comm.*	Jonkh. Mr. W. GOCKINGA
	J. H. JAPPÉ.
H. TIDDENS, *Secretaris.*	K. MESDAG.

IN DE SOCIETEIT DE HARMONIE,

WOENSDAG den 18den dezer, des avonds te 6 u[ur] **GROOTE BILLARTPARTIJ,** om een' door de Directie vrij te vereeren fraaijen **prijs premie.**

GRONINGEN, 16 Februarij 1852.

Namens de Directie:
A. R. SORMANI.

ZEVENDE

LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES.

Het **BESTUUR** van het **ZEVENDE LAN[D-] HUISHOUDKUNDIG CONGRES**, brengt deze voorloopig ter kennis van de belangstellenden, d[at] het CONGRES dit jaar zal worden gehouden te ***Leeuwarden***, en wel op DINGSDAG den 8sten Junij [en] vier volgende dagen.

Het Programma der Voorgestelde verrigtingen en Festivit[ei-] ten zal nader worden bekend gemaakt.

Namens het Bestuur:
O. R. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER, *Voorzitt[er]*
J. H. BEUCKER ANDREÆ, *Secretaris.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

J. A. G. WREESMAN
met
M. C. WARREN.

GRONINGEN, 14 Februarij 1852.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON G. [...] AIKEMA, geliefde Echtgenoot van

P. H. PFEIFFER.

GRONINGEN, 9 Februarij 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON J[O-] HANNA GEERTRUIDA ELLENS, geliefde Echtgenoot van

Mr. **L. B. LOHMAN.**

GRONINGEN, 10 Februarij 1852.

*** Heden beviel van eene *DOCHTER* A. S. SE[...] VA, geb. TER HORST.

GRONINGEN, 11 Februarij 1852.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot H. [...] THEMMEN van eenen welgeschapenen ZOON.

GRONINGEN, 12 Februarij 1852.

E. J. SLUIS.

*** Mijne geliefde Echtgenoot B. S. B. OTTENHO[...] beviel heden van eene welgeschapen, doch doode DOCHTE[R.]

GRONINGEN, 12 Februarij 1852.

H. W. SLOTHOUWER.

*** Heden beviel van eene DOCHTER A. E. BIEBE[...] CHER, geliefde Echtgenoot van

P. HEKKEMA,
Deurw.

GRONINGEN, 15 Februarij 1852.

*** Na eene langdurige ongesteldheid overleed hed[en] avond omstreeks tien uur, plotseling en onverwacht, t[ot] mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijn dierb[are] Echtgenoot Mr. JAN FRESEMANN VIËTOR, *oud No- taris en oud Lid van de Eerste Kamer der Staten Genera[al,]* in den ouderdom van ruim zevenenzestig jaren.

WINSCHOTEN, 6 Februarij 1852.

J. HAITZEMA,
Wedw. Mr. J. FRESEMANN VIËTO[R.]

Wegens de menigvuldige Betrekkingen, gelieve men de[ze] tevens voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden ontsliep zacht en kalm onze geliefde Moe[der] de Wedw. M. J. VAN HUIDEN, in den gezegenden oud[er-] dom van circa 87 jaren.

WINSCHOTEN, 12 Februarij 1852.

M. M. VAN HUIDEN.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, in d[en] ouderdom van bijna 61 jaren, onze geliefde Moeder [en] Behuwd-Moeder JOHANNA ELISABETH RUDIGER, Wed[uwe] H. J. VAN ANKUM.

DALFSSEN, 12 Februarij 1852.

C. H. VAN ANKUM.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

*** USQUERT, 12 Februarij 1852. Heden overle[ed] onze geliefde Vader JAN GERRITS WIERINGA, in d[en] ouderdom van bijna 68 jaren; sedert 35 jaren *Commissionair [in] Granen alhier.* Wat wij in hem verliezen, kan een ieder b[e-] seffen.

JAN JANS WIERINGA.
Mede uit naam van Broeders en Zust[ers.]

*** Heden overleed, tot diepe droefheid harer Kinder[en,] na een langdurig smartelijk lijden, in den ouderdom van [...] jaren, Mevrouw H. G. J. BROCKES, Wedw. van wij[len] den WelEdelGeb. Heer J. D. WOLTHERS.

GRONINGEN, 14 Februarij 1852.

*** Heden overleed ons jongste Zoontje MEINDERT[,] hij bereikte slechts 12 weken.

P. R. FONTEIN.
E. J. OOST.

HUIZINGE, 14 Februarij 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Bij den Boekhandelaar **H. J. VAN VLOTE[N]** te *Alkmaar*, is van de pers gekomen en algemeen verzond[en:]

DE VOOGD.

NIEUWE ROMAN VAN
EMILIE FLYGARE CARLÉN.
Uit het Zweedsch vertaald door
CLARISSE S. MEIJER.
In 3 Deelen kompleet. Prijs ƒ 8,60.

*** Door **H. R. ROELFSEMA** en **P. S. [V]ARGHOORN**, te *Groningen*, is uitgegeven:

TIJDSCHRIFT
VOOR HET
[A]RMWEZEN;
ONDER REDACTIE VAN
S. BLAUPOT TEN CATE,
EN
Mr. W. DE SITTER.

Deel I: blad 9—17, Inhoudende:
[—] Mededeelingen uit het laatste Verslag der Regering om[tr]ent het Armwezen, door Mr. ***W. de Sitter.*** (*Vervolg.*) [bl]z. 129. — De betrekking van den Staat tot het Armwezen, [na]der tegen eenige bedenkingen voorgesteld, door ***S. Blaupot ten Cate***, blz. 157. — Brief van ***W. H. [Su]ringar*** aan de Redactie van het Tijdschrift voor het [Ar]mwezen, blz. 201. — Korte Mededeelingen en Overzigten, [do]or Dr. ***L. Ali Cohen***, blz. 209. — **Boekbeschou[w]ingen.** *H. J. Royaards*, de Hervormde Diakoniën en [de] Concept-Armenwet van 1851, enz. *C. H. van Herwer[de]n, C.Hz.*, de Kerkelijke en bijzondere Instellingen van [W]eldadigheid, enz. Mr. *F. H. C. Drieling*, eenige beden[ki]ngen over het Ontwerp van Wet op het Armbestuur, [do]or Mr. ***A. S. van Nierop***, blz. 224. — [M]r. *J. L. de Bruyn Kops*, over het Beginsel van [A]rmenverzorging door den Staat, enz., door Mr. ***W. [d]e Sitter***, blz. 246. — Het Ontwerp van Wet op [he]t Armbestuur over 1851, beschouwd door de Schrij[ve]rs der *Denkbeelden*, enz., door Mr. ***W. de Sitter***, [bl]z. 256. — Mr. *Aug. Philips*, de Engelsche Armen-wet[te]n, naar inhoud en werking geschetst, door Ds. ***W. [Ev]erhards***, bl. 265.

In elken Boekwinkel is het 1ste stuk, waarop tevens de [V]OORWAARDEN der UITGAVE zijn uitgedrukt, ter inzage [v]orhanden.

*** Door **K. FUHRI**, te *'s Gravenhage*, is bij de [m]eeste Boekhandelaren des Rijks verkrijgbaar gesteld:

[E]ENE NIEUWE GOEDKOOPE UITGAVE
VAN
GEZOCHTE
[L]ETTERKUNDIGE VOORTBRENGSELEN
UIT VROEGEREN TIJD,
VAN
NEDERLANDSCHEN BODEM.

Hedendaagsche Spelling.
[M]et gegraveerde Titels en Vignetten op Staal. In rood Linnen, verguld op snede.
[1]8mo formaat. In één Deeltje kompleet.

BRUNO DAALBERG,
KOMISCHE VERTOOGEN,
GEVOLGD DOOR
Nog wat Lektuur
[B]IJ ONTBIJT- EN THEETAFEL.
Prijs *f* 1,40.

JAKOB CATS,
DICHTERLIJKE VERTELLINGEN
UIT DEN
Trouwring en het Huwelijk.
Prijs *f* 1,40.

JUSTUS VAN EFFEN,
ERNST EN BOERT
UIT DEN
[H]OLLANDSCHEN SPECTATOR.
Prijs *f* 1,80.

PIETER LANGENDIJK,
BLIJSPELEN.
Prijs *f* 1,40.

[J]OHAN VAN HEEMSKERK,
[B]atavische Arkadia.
Prijs *f* 1,40.

JULIANA CORNELIA DE LANNOY,
ERNSTIGE EN
LUIMIGE GEDICHTEN.
Prijs *f* 0,90.

Simon Stijl,
[H]LEVEN VAN JAN PUNT.
Prijs *f* 0,90.

LUKAS ROTGANS,
Boerenkermis
EN
ANDERE GEDICHTEN.
Prijs *f* 0,90.

WOLFF EN DEKEN,
LOTGEVALLEN
VAN WILLEM LEEVEND.
Prijs *f* 1,80.

JOOST VAN DEN VONDEL,
VIERTAL TREURSPELEN.
Prijs *f* 1,40.

*** De Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOIT[S]EMA**, te *Groningen*, hebben uitgegeven en alom ver[k]rijgbaar gesteld:

Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT et L. G. PAREAU,
ENCYCLOPAEDIA THEOLOGI CHRISTIANI.
Editio *tertia*, aucta et emendata.
Prijs *f* 2,10.

Dr. G. H. MEIJER,
LEIDDRAAD
BIJ HET
VERPLEGEN EN OPPASSEN VAN ZIEKEN;
een Handboekje voor alle Huisgezinnen.
Prijs *f* 1,00.

Miss LAWRENCE,
VERTELLINGEN
UIT DE
GESCHIEDENIS DES NIEUWEN TESTAMENTS.
[M]ET PLATEN. Prijs, in Carton, *f* 1,50.

WIJ AANGAANDE EN MIJN HUIS, WIJ ZULLEN DEN HEER DIENEN.
BIJBELSCH CATECHISATIEBOEK,
VOOR
HUISSELIJK GEBRUIK.

[E]ene Handleiding voor Ouders en anderen, die zelve aan hunne Kinderen en Huisgenooten onderrigt in de Godsdienst wenschen te geven; door
A. RUTGERS VAN DER LOEFF,
Theol. Doct. en Predikant te *Leiden*.

Dit werk zal kompleet zijn in 6 à 7 Afleveringen, ter[wijl] het meerdere gratis wordt geleverd. Elke aflev. kost [slech]ts 50 Cts. Idem met DRIE keurige Staalgravures 80 Cts. [In] *het Christelijk Huisgezin* KAN *en* MOET *meer gedaan [word]en tot onderlinge oefening in Godsdienstige kennis en [Bijbe]lsch onderrigt. Ter bevordering hiervan dient deze Hand[leidin]g, die, wat vorm en inhoud betreft, doelmatig zal be[vonde]n worden. — Door de 1ste aflev., die in alle Boek[winke]ls voorhanden is, ter inzage te vragen, zal men over[tuigd] worden van de* eenvoudigheid, beknoptheid, duide[lijkhei]d *en* praktikale strekking *van dit werk.*

[LEI]DEN. **D. NOOTHOVEN VAN GOOR.**

Al degenen, welke iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan de Nalatenschap van wijlen opgenoemden **JAN GERRIETS WIERENGA**, worden verzocht, uiterlijk voor den 1sten Maart 1852 daarvan OPGAVE of BETALING te doen aan deszelfs Sterfhuis te *Usquert*.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Nots.*

IEDER, die eenige VORDERING heeft ten laste van den Heer Mr. **J. H. TRESLING**, op de Ruten te *Slochteren*, wordt verzocht daarvan specifieke opgave te doen, vóór den 1sten Maart 1852, ten Kantore van

Mr. J. D. TRESLING.

EXTRACT.

Bij Vonnis van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, op den tweeden Januarij 1800 tweeënvijftig gewezen, in debet geregistreerd en beteekend, is, op verzoek van **MARTHA SCHOLTENS**, zonder beroep, wonende te *Groningen*, verklaard, dat zij en haar Echtgenoot **HINDRIK BOSCH**, Commissionair, wonende te *Groningen*, zullen zijn **GESCHEIDEN** van **TAFEL EN BED**, met alle gevolgen daaraan bij de wet verbonden, speciaal ook de scheiding van Goederen.

Voor Extract:
Mr. H. VAN GIFFEN, *Procureur.*

POSTKANTOOR TE GRONINGEN.

De **DIRECTEUR** van het **POSTKANTOOR** te *Groningen* berigt bij deze, dat de **AVOND-EXPEDITIEN** per DILIGENCE op ***Kampen*** en ***Harlingen*** weder zijn begonnen. Ten gevolge van dien worden er, behalve met de gewone Morgen-Expeditie over *Zwolle* naar *Holland*, over de route naar ***Kampen, enz.***, **POST-PAKKETTEN** verzonden op MAANDAG-, WOENSDAG- en ZATURDAGAVOND, en over ***Harlingen*** op DINGSDAG-, DONDERDAG- en ZATURDAGAVOND.

In de Dienst der ESTAFETTE, die geregeld iederen DINGSDAG- en VRIJDAGAVOND van hier vertrekt, heeft geene verandering plaats.

De LAATSTE LIGTING der BUS aan het Postkantoor voor de Expeditiën over *Kampen* en *Harlingen* heeft plaats des avonds te t i e n u u r.

De Directeur voornd.:
VAN ITTERSUM.

BERIGT EENER
PROVINCIALE GELDLEENING.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie ***DRENTHE*** brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat, vermits de **2de Serie**, uitmakende 75 **AANDEELEN**, **ieder van *f* 1000**, van de **PROVINCIALE GELDLEENING** groot ***f* 225,000**, tegen eene jaarlijksche Rente van **vier ten honderd**, **niet** is volgeteekend, alsnu de **DEELNEMING** in dezelve tegen eene Rente van **4½% 'sjaars** wordt OPENGESTELD; zullende de inschrijving kunnen geschieden bij den BETAALMEESTER te *Assen*, **op MAANDAG den 23sten Februarij 1852 en volgende dagen**, gedurende de gewone Kantooruren.

De 32 Aandeelen, waarvoor tegen 4% is ingeschreven, zullen eerst worden geplaatst, en voorts de inschrijving worden gesloten, zoodra de Serie is volgeteekend, met dien verstande nogtans, dat op den *eersten dag* geene aanbiedingen zullen worden geweigerd, maar bij overschrijding der behoefte, de Aandeelen ter som van *f* 1000 bij het lot in eene openbare Vergadering van Gedeputeerde Staten zullen worden toegewezen.

Overigens blijven de Voorwaarden, in het berigt van den 23sten December 1851 vermeld, ook nu van toepassing, met deze wijziging nogtans, *dat de Coupons uitsluitend te* Assen *zullen betaalbaar zijn, en dat, ofschoon het fournissement te* Amsterdam *wordt vrijgelaten, de belanghebbenden, die daarvan gebruik maken, gehouden zullen zijn, het bewijs van storting in de eerste acht dagen der maand Mei* 1852, *tegen ontvang der obligatiën, ter Provinciale Griffie te* Assen *in te leveren.*

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ter PROVINCIALE GRIFFIE voormeld, en bij den BETAALMEESTER voornoemd.

ASSEN, 11 Februarij 1852.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter:
DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier:
W. H. HOFSTEDE.

Stoomvaart tusschen
Amsterdam, Enkhuizen en Harlingen.
OVERTOGT IN CIRCA VIJF UREN.
STOOMBOOT HARLINGEN.

Op den 16den FEBRUARIJ aanstaande zal, bij Open Water, in de VAART worden gebragt tusschen de Steden ***Amsterdam, Enkhuizen*** en ***Harlingen:*** de buitengewoon snelloopende en uitmuntend ingerigte nieuwe **IJZEREN STOOMBOOT *HARLINGEN*,** in verband met eene

Diligencedienst tusschen
Harlingen, Leeuwarden en Groningen, vice versa.

OPENING DER DIENST:
Van *Groningen:* ZONDAG den 15den Februarij 1852, 's avonds (te 11 uur.
Van *Leeuwarden:* MAANDAG den 16den Februrij 1852, ('s morgens te 5 uur.
Van *Harlingen:* MAANDAG den 16den Februarij 1852, ('s morgens te 8 uur.
Van *Amsterdam:* WOENSDAG den 18den Februarij 1852, ('s morgens te 7 uur.

DAGEN VAN VERTREK.
Naar Amsterd.:
Van *Groningen:* des ZONDAGS, WOENSDAGS en (VRIJDAGS, 's avonds te 11 uur.
Van *Leeuwarden:* des MAANDAGS, DONDERDAGS (en ZATURDAGS, 's morgens te 5 uur.
Van *Harlingen:* des MAANDAGS, DONDERDAGS en (ZATURDAGS, 's morgens te 8 uur.
Van *Amsterdam:* des ZONDAGS, WOENSDAGS en (VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.

VRACHTGOEDEREN moeten te *Amsterdam* vóór 6½ uur en te *Harlingen* vóór 7½ uur aan de KANTOREN der STOOMBOOT worden bezorgd, kunnende zij na dien tijd niet worden aangenomen.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de **DIRECTIE** te *Harlingen*, bij den Heer J. MEIJERINK, in de *Nieuwe Stads-Herberg* te *Amsterdam*, bij den Heer H. TOP, te *Enkhuizen*, bij Mejufvrouw de Wedw. L. BEUGELAAR, te *Leeuwarden*, bij den Heer D. WADMAN, te *Buitenpost*, en bij Mejufvrouw de Wedw. J. BULSING, te *Groningen*.

NB. Het **KANTOOR** voor bovenstaande DIENST te **Groningen** is opengesteld op de DAGEN VAN VERTREK, **des avonds van 8 — 11 uur.**

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 18den Februarij 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, in het Koffijhuis *de Pool*, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Het sterk gebouwde **KOFSCHIP**, genoemd ***DOLPHIJN***, groot 100 Roggelasten, met kompleten en besten INVENTARIS, zoo als hetzelve laatst is bevaren geweest door den Kapitein J. N. BESIER, en thans is liggende in het Oosterdok te *Amsterdam*.

II. Het snelzeilend **SMAKSCHIP**, ***DE DRIE GEBROEDERS*** genoemd, groot 44 Roggelasten, met kompleten INVENTARIS, zoo als hetzelve wordt bevaren door den Kapitein S. E. COERKAMP en thans is liggende te *Delfzijl*.

Over deze Perceelen kan, des verkiezende, ¼ van den Koopprijs, tegen behoorlijke Rente en Verzekering blijven uitstaan.

III. Eene ruime BEHUIZING, get. X 174 V, met eene groote KOLFBAAN en ruime ZAAL, benevens een' zeer grooten TUIN, zijnde een ***WIJN-*** en ***KOFFIJHUIS***, zeer aangenaam staande en gelegen buiten het Kleine poortje, aan de Stadsgracht, te *Groningen*, door C. C. BROUWER in eigendom bewoond.

IV. Eene nette BEHUIZING, met OPENE PLAATS en BLEEKVELD er achter, get. V 167 rood, staande Zuidzijde aan het Zuiderdiep, tusschen de Haddinge- en Pelsterstraten te *Groningen*, wordende door G. VAN STAPPEN in huur bewoond.

Om te aanvaarden de perceelen 1 en 2 14 dagen na den Toeslag en de perceelen 3 en 4 op den 1sten Mei 1852. Te bezien de perceelen 1 en 2 dagelijks, perceel 3 daags vóór den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur, en perceel 4 daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

HOUTBOELDAG.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 23sten Februarij 1852, des voormiddags te 10 uur, op de Plaats zelve, publiek worden verkocht: Ongeveer **800** stuks **EIKENBOOMEN**, tot alle werk geschikt, op stam staande nabij de *Middelhorst*, onder *Haren*. — En na afloop daarvan, des avonds te 6 uur, zullen, ten Huize van den Kastelein R. ABELS, te *Haren*, publiek worden verkocht, navolgende **VASTE GOEDEREN**, als:

I. Eene BEHUIZING met derzelver ERF en een gedeelte, en wel het Zuidelijk gedeelte van den daarbij behoorenden TUIN, volgens afbakening, staande en gelegen Westzijde aan den Staatweg te *Haren*.

II. Het Noordelijk gedeelte van den bij perceel Een gelegen TUIN, lang ongeveer 21 Ellen en breed ongeveer 9½ Ellen, volgens afbakening.

III. Een Kamp BOUWLAND, het *WITTEVEEN* genoemd, gelegen bij de *Middelhorst*, onder *Haren*, groot 77 Roeden, 20 Ellen.

IV. Een Kamp WEIDELAND en BOSCHLAND, het *WITTEVEEN* genoemd, mede aldaar, groot 1 Bunder, 77 Roeden.

V. Een perceel VEENGROND, het *WITTEVEEN* genoemd, groot 1 Bunder, 06 Roeden, mede aldaar.

Alles toebehoorende aan J. H. en L. VAN OOSTEN.

Om te aanvaarden de Behuizing op den 1sten Mei en de Tuinen en Landerijen op Gregorie 1852.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 15den Maart 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, voor een Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 45 Bunders **LAND**, gelegen in den *Paddepoel*, bij de Plaats en bij de Grouwelderij, toebehoorende aan Mejufvrouw de Weduwe F. GERMS; in onderscheidene perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op MAANDAG den 1sten Maart 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein T. GRAALMAN, in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, publiek, voor den tijd van één Saizoen, te verhuren:

Ongeveer 16 Bunders LAND, gelegen in den *Hoogen Paddepoel*, onder *Adorp*, in eigendom toebehoorende aan Mevrouw de Wedw. wijlen den Heer Mr. T. P. TRESLING.

Om te Weiden en te Hooijen.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zullen, op DINGSDAG den 9den Maart 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht:

I. Eene wélbetimmerde BEHUIZING met eenen ruimen TUIN met KASTEN, ENZ., te *Groningen*, ingang hebbende in den Hanebijtersgang, bij het Kadaster I 952, 953.

II. Vijf WOONKAMERS met eenen ruimen TUIN, in den Hanebijtersgang, eigen grond, bij het Kad. I 945—951; behoorende aan G. VAN STROE.

III. Eene wél ter nering staande WINKELBEHUIZING, op de Nieuwstad, eigen grond, met VRIJEN UITGANG, get. F 161 rood, door de Wedw. M. DE VRIES in eigendom bewoond.

En nog, indien de Regterlijke magtiging wordt verleend:

IV. Eene WONING en TUIN, in den Musschengang, behoorende aan de Erven J. RENSE en de Wedw. LUPKES.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1852. Te bezien den dag van en vóór den Verkoop, van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uur.

Mr. J. J. CREMERS.

*** Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG den 18den Maart 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven VOLHAND, buiten het Kleineportje, alhier, publiek verhuren, om te Hooijen, te Weiden te Bouwen:

Pl. m 27 Bunders **LAND**, gelegen aan den Trekweg buiten het Kleinepoortje, onder *Haren*, toebehoorende aan de Wedw van den Heer R. TAMMINK, te *Zuidlaren*.

HEDEN NAMIDDAG

te 2 uur, VERVOLG van den VERKOOP der **GOEDEREN** ten Huize van Mejufvrouw DE JONG—POLAK.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Maandag den 23sten Februarij

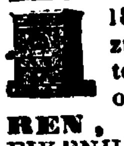

1852, 's morgens te 10 uur, en vervolgens, zullen, in het VERKOOPHUIS in de Oosterstraat alhier, publiek worden verkocht: onderscheidene **ROERENDE GOEDEREN**, bestaande in: CANAPÉS, MAH. COMMODES, EIKENHOUTEN KABINET, PULPITRUM, HOEKBUFFET, LEDEKANTEN met BEHANG, STOELEN met TRIJPEN en MATTEN ZITTINGEN, ANTIEKE en andere SPIEGELS, PORSELEIN, waaronder 2 fraaije Blaauwe Stellen, CIRCULEERKAGCHEL, BEDDEGOEREN en

betgeen meer te bezien zal zijn Zaturdags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

VERKOOP VAN ESSCHEN HOUT.

ZATURDAG den 28sten Februarij 1852, 's morgens te 11 uur, zal, buiten de Steentilpoort alhier, publiek worden verkocht: eene groote partij **ESSCHEN BOOMSTAMMEN.**

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

GEREGTELIJKE VERKOOP.

Op DONDERDAG den 19den Februarij 1852, des morgens te 10 uur, zal er, door mij ondergeteekende, Deurwaarder, voor en in de Behuizing bewoond door H. L. SCHAAP, Veehandelaar, aan den Singel, te *Groningen*, publiek, tegen kontante betaling, worden verkocht de navolgende, ten laste van H. L. SCHAAP opgemeld in beslag genomene **ROERENDE GOEDEREN**, als: MAHONIEHOUTEN LINNENKAST, DITO SECRETAIRE, DITO STOELEN met Paardenharen Zittingen, DITO TAFELS, PENDULE, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS, AARDEWERK, KOPER- en TINGOEDEREN, VLOERKLEEDEN, andere EIKENHOUTEN MEUBELEN, en hetgeen verder ter Verkoop zal worden gepresenteerd.

J. BARLINCKHOFF, *Deurwaarder.*

*** Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal ten verzoeke der Weduwe en Erven BEREND HINDRIKS TIMMER, op DONDERDAG den 19den Februarij e.k., des avonds te 6 uur, ten Huize van Mejufvrouw de weduwe MEURS, te *Martenshoek*, publiek verkoopen:

Eene **BEHUIZINGE, ERF** en **TUIN**, staande en gelegen te *Martenshoek*, zuidzijde, sectie A no. 669, groot 6 R. en 30 E.

Zaturdag den 21sten Februarij

1852, des morgens te 10 uur, verkoop van **800 Extra Zware EIKEN BOOMEN**, zoo geschikt tot Blokhout als anderzins, en **300 Extra Zware WILGEN BOOMEN**, geschikt tot Pompen enz.; alles toebehoorende aan C. J. RUTGERS, te *Paterswolde*.

Het Hout staat in de nabijheid van het Vaarwater.

ZUIDLAREN, 8 Februarij 1852.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

*** Ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, zal, op WOENSDAG den 25sten Februarij e.k., des voormiddags te tien uur te beginnen, te *Vries*, ten Huize van den Kastelein J. VAN DER MOLEN,

Palmslag

gehouden worden van de **ONROERENDE GOEDEREN** van den Heer Mr. A. HOMAN, Notaris aldaar, den 11den dezer ingezet, en bestaande in:

a. Eene roijale **HEEREN BEHUIZING**, te *Vries*, zeer aangenaam aan den Straatweg gelegen, waarin zich bevinden zes BENEDEN- en twee BOVENKAMERS, KEUKEN, KELDER, voorts verdere GERIJFELIJKHEDEN, met daarbij **STALLING** voor zes PAARDEN en acht KOEIJEN, **KOETSHUIS, WASCHHUIS**, ruime **SCHUUR** en groote **TUINEN**, voorzien van een aantal exquise VRUCHTBOOMEN en BROEI- en TREKKASTEN, welk een en ander slechts staat op de som van *f* 6045 — 00;

b. De **BOUW-, WEIDE- en HOOILANDEN**, bij deze Behuizing gebruikt, benevens een perceel **HOOILAND**, op de *Eelderade*, staande gezamenlijk op *f* 10466 — 50;

c. Nagenoeg vijftig Bunders **VELDGROND**, afkomstig uit de gescheidene Markte van *Vries*, zeer geschikt gelegen, wanneer het Kanaal van *Assen* op *Groningen* zal zijn daargesteld, staande gezamenlijk op slechts *f* 1067 — 00;

d. Een **GESTOELTE** in de Kerk te *Vries*, staande op *f* 867 — 00.

ZUIDLAREN, 12 Februarij 1852.

Mr. C. E. KNIPHORST, *Notaris.*

De GEANNONCEERDE VERKOOP ten verzoeke van den Heer P. R. BRONS, te *O. Pekela*, zal om redenen, op den 27sten dezer **GEEN' VOORTGANG HEBBEN.**

Mr. S. C. H. PICCARDT, *Notaris.*

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op MAANDAG den 23sten Februarij 1852, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Usquert*, ten verzoeke van de Erven van wijlen JAN GERRIETS WIERENGA, in leven Commissionnair te *Usquert*, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, get. no. 3, met de BEKLEMMING van derzelver *Heem* en *Tuin*, doende jaarlijks tot huur *f* 5—50, staande en gelegen aan den Klooster-Singel te *Usquert*.

*** Mr. **H. VAN MARLE**, Notaris te *Middelstum*, gedenkt, ten verzoeke van G. K. DINKLA en Vrouw, op DINGSDAG den 24sten Februarij 1852, des avonds te 6 uur, ten hunnen bekgemelden Huize publiek te Koop te presenteren:

I. Eene BEHUIZING en HERBERG met SCHUUR, get. 69, en BIJSCHUUR, zijnde de Behuizing voorzien van 2 Voorkamers, Melkenkamer, Stalling voor Koeijen en Paarden, en alle verdere noodige Gerijfelijkheden, mitsgaders de BEKLEMMING van de *Heemstede* en den *Tuin*, staande en gelegen te *Doodstil*, onder *Zandeweer*, groot 16 R., 10 Ellen, doende 's jaars tot huur *f* 8 —00.

II. De VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 7 R., 45 R., 30 Ellen uitmuntend *Onbehuisd Land*, gelegen bij *Doodstil*, voornoemd, doende 's jaars tot huur *f* 56 — 00.

Zullende dit perceel waarschijnlijk in 2 gedeelten worden te Koop gepresenteerd.

Mr. H. VAN MARLE, *Nots.*

KORENMOLEN TE OOSTERWOLDE.

De Notaris **TADEMA** zal, op VRIJDAG den 27sten Februarij 1852, des avonds te 6 uur, in het Logement de *Gouden Klok*, te *Oosterwolde*, in het openbaar finaal verkoopen:

Een' wèl beklanten **KORENMOLEN** met hechte HUIZINGE en daarin verbonden BAKKERIJ, benevens ERF en TUIN en drie Kampen LANDS, te *Oosterwolde*, zoodanig op den 13den Februarij jongstleden in 5 perceelen zijn geveild: waarvoor te zamen geboden is de geringe prijs van *f* **2840 — 00.**

De Notaris **GOSLINGS**, te *Harlingen*, zal aldaar, mede ten verzoeke van den Notaris **LEDEBOER**, te *Bolsward*, op WOENSDAG den 25sten Februarij 1852, 's namiddags te 3 uur, provisioneel, en 's avonds te 8 uur finaal, in het *Heeren Logement*, in het openbaar veilen en verkoopen:

Het snelzeilend en in den jare 1849 nieuw gekocht **KOFSCHIP**, genoemd *NEPTUNUS*, lang 23,60 Ellen, wijd 4,81 Ellen, hol 2,25 Ellen, groot 60 gemeten Lasten of 114 Zeetonnen; gevoerd door Kapt. SIEBE W. DE BOER, laatst gekomen van *Havana*, thans liggende in de Zuiderhaven te *Harlingen*, met al deszelfs RONDHOUTEN, ANKERS, TOUWEN, ZEILEN en verder uitmuntend INVENTARIS.

*** De Notaris **WAUBERT DE PUISEAU**, te *de Lemmer*, zal, op ZATURDAG den 28sten Februarij 1852, des voormiddags te 11 uur bij de provisionele, en des avonds te 7 uur bij de finale Toewijzing, in het *Heeren Logement* aldaar, presenteren te verkoopen:

Een overdekt **TJALKSCHIP**, „**DE LIEFDE**" genoemd, liggende in de Zijlroede binnen *de Lemmer*, groot 27 Lasten of 77 Tonnen, lang 19 Ellen, wijd 3 Ellen, 4 P., 8 D., en hol 1 El, 7 P., 5 D., met deszelfs ZEIL en TREIL, STAAND en LOOPEND WANT en verder kompleten **INVENTARIS**, zoo als hetzelve laatst bevaren is geweest door wijlen ISAÄK JANS DE BOER; dadelijk na de Toewijzing vrij te aanvaarden.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

GROOTE HOUTVERKOOPING.

In het Bosch van **ENNEMABORG**, te *Midwolda*, zal door den Deurwaarder H. J. VAN DIJK, te *Scheemda*, in het openbaar, gelijk vorige jaren worden verkocht:

Eene groote partij **STAMBOOMEN** en **KAPHOUT**, als onder anderen: zware EIKEN, YPEN en ESSCHEN STAMBOOMEN, tot verschillend gebruik geschikt, benevens RIGCHELHOUT, BOONENSTOKKEN, ERWTENRIJS en BRANDHOUT, met nog het **HOUT** van twee gesloopte **PRAAMSCHEPEN.**

Deze Verkoop zal zijn, te beginnen bij den Huize *Ennemaborg*, te *Midwolda*, op MAANDAG den 1sten Maart 1852, en volgende dagen, telkens des namiddags te één uur; zullende den eersten dag het zwaarste Hout en de volgende dagen het overige worden verkocht.

*** Op nader te bepalen tijd en plaats, zal door den ondergeteekenden Notaris publiek worden verkocht:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR** met de VASTE BEKLEMMING der daaronder behoorende *Landerijen*, te zamen groot pl. m. 22 Bunders, 32 Roeden, 80 Ellen, staande en gelegen te *Baamsum*, onder *Termunten*, doende jaarlijks aan onderscheidene Eigenaren tot vaste huur *f* 176 — 00; wordende thans door de Wedw. J. B. REDEKER bewoond en gebruikt.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

VERHURING,

in het begin van de maand MAART, van 40 Bunders kostelijk **GROENLAND**, in perceelen, te *Zuidhorn*, toebehoorende aan Mejufvrouw de Wedw. G. POSTHUMUS.

NOG UIT DE HAND TE KOOP:

De vroeger geannonceerde **BAKKERIJ** en **HERBERG** van JULLE TILLEMA en Vrouw, te *Bovendijks*, onder *Loppersum*, waarover de halve Koopschat kan blijven belegd; overigens zeer voordeelige voorwaarden; als voren informatie bij

H. KLEIN.

TE KOOP OF TE HUUR,

om tegen Mei 1852 te aanvaarden: Eene nette **BEHUIZING**, en PAKHUIS of STALLING, met veel Gerijf, invoege door den Heer D. VAN DER BAAN, in de Peperstraat te *Groningen*, bewoond. Informatie hiervan te bekomen bij den Heer A. MEINDERS, in de Harderingestraat.

EENE BEHUIZING TE HUUR,

aan de Haven, bij de Kranepoort, hebbende eene BOVENWONING met VRIJEN OPGANG. Kan, des verkiezende, ieder afzonderlijk gehuurd worden. Te bevragen bij den Bewoner,

G. F. RASKER.

EENE BOVENWONING

aan de Vischmarkt **TE HUUR.** Te bevragen bij F. SCHATTENBERG.

TE HUUR,

op den 1sten Mei aanstaande: eene zeer logeable **BEHUIZING** met TUINEN en APPELHOF, gelegen aan den nieuw bepuinden Weg buiten de Apoort, aan den Horenschen Dijk.

Adres bij den ondergeteekende, boven J. G. HOLTHUIS, H.z., aan den Heerepoortenboog.

H. C. REINDERS.

TE HUUR:

Eene roijale **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, en voorzien met POMP- en REGENWATER, TURF- en LINNENZOLDER en verdere GERIJFELIJKHEDEN, boven den Zadelmaker D. BONNES, N. Ebbingestraat.

Het tweede huis

aan den Heereweg, oostzijde, onmiddellijk naast en schier in de gelegenheid van den Heer DULL gelegen, wordt **TE HUUR** aangeboden; op Mei of nog vroeger te aanvaarden. Adres aan het BUREAU dezer COURANT. *Brieven franko.*

TE HUUR,

met den 1sten Mei aanstaande: de **BOVENWONING**, in de Heerestraat, op den hoek van den Karolieweg, thans bewoond door den Kapitein KLAPP en bij denzelven te bevragen.

TE KOOP:

Een **TJALKSCHIP**, groot pl. m. 3[illegible] Lasten, voorzien van eene geheel nieuwe **GAADJE.** Nader informatie te bekom[en]

JAN R. GIEZEN, te *Muntend[am]*.

UIT DE HAND TE KO[OP]

Een **SMAKSCHIP**, groot 60 [...] lasten, met kompleten en uitmuntende [INVEN]TARIS, ten jare 1842 gebouwd, lig[gende] thans in *de Lemmer*. Nadere Informati[ën] den Eigenaar, den Heer A. H. TROM[P] *Woudsend*, in *Friesland*, of bij den [...] SLOT, te *Groningen*.

TE KOOP:

uitmuntend **PLANTSOEN in soo[rten]** LINDEBOOMEN, SPARREN, DENNEN, VERDENNEN, LARIXEN, KASTA[NJES], voorts EIKEN en ESSCHEN TEL[...] TREURESSCHEN, ZWARTE BEUKEN, in de K[...] bij den Tuinman R. KLEIBERDA, te *Hoogezand*; al[...] *aan 't Water.*

S. JOUSTRA, te *Hoogeza[nd]*

heeft, tegen 't aanstaande Saizoen, op nieuw **BEHA[NG] PAPIER** ontvangen, waarmede hij zich bij [...] geëerde Land- en Plaatsgenooten aanbeveelt.

NIEUW ROOD EN WIT KLAVERZA[AD]

puik en zuiver van kwaliteit vorige jaren te bekomen bij

H. J. VAN MUNSTE[R]

Daar de VERKOOP van **CICHO[REI]** van mijn FABRIKAAT vroeger te[...] van mijn uitsluitend door de Heeren[...] K. en W. BROUWER geschiedde zulks heeft opgehouden, acht ik mij verpligt, het P[ubliek] kennis te geven, dat de door mij **gefabricee[rde] CICHOREI** verkocht wordt aan mijn **DEPO[T]** de Brugstraat, zoowel voor **binnen als buiten** de[...]

HAREN, 5 Februarij 1852.

J. PIETERS.

HANDELS-ONDERWIJS.

Met primo **Maart** aanstaande bestaat er voor e[...] **JONGELIEDEN** weder gelegenheid om de **H[...] DELSLESSEN** te kunnen bijwonen. Het Ond[erwijs] wordt 4 malen per week gegeven, en is voor elken L[...] slechts *f* **1,50** per maand. Uitvoerig PROSPECTUS aanvrage *gratis* te bekomen bij

J. HUIZINGA, *Onderwijze[r]*

N. Kijk-in-'t Jatstraat, voorbij het Israëlietische Ko[...]

De ondergeteekende berigt zijne g[...] Begunstigers, dat bij met zijn **WOON ASSORTIMENT** [...] **DEREN** albier is gearriveerd, en l[...] bij den Heer BULSING.

J. C. G. ROOS.

Het is bekend, dat van de v[...] tijden af de Kloosterlingen zich bij[...] toelegden de heelkrachten der Kru[iden] leeren kennen en door eene lange van op ondervinding steunende aanteekeningen, die [...] den een of den ander overerfden, daaruit middelen wis[...] bereiden, die wegens hunne bijzondere geneeskracht grooten roem verwierven. Onder de voortreffelijkste Kloosterartsenijen behoort voorzeker de **KARMELI[TER] SPIRITUS**, in Duitschland bekend onder den naa[m] **MELISSEN GEEST**, hier onder dien van **EAU [DES] CARMES**, waarvan het geheim, na de opheffi[ng der] Kloosters in Duitschland, in handen der Klooster[vrouw] MARIA CLEMENTINE MARTIN overging, van w[ie] later hare gezellin MARGARETHA GRASS in erflating o[...] en die thans, als eenigste bezitster van het geheim, ook [...] de **ECHTE CARMELITER SPIRITUS** [...] Hare weldadige krachtige werking [...] van den Geheimraad Dr. HARLUS, in Bonn, zeer [...] stig bij krampachtige verzwakkingen van het zenuw[gestel] en der spijsverteringsorganen, bij flaauwten, aanvalle[n van] beroerten, ongeregelden bloedsomloop, hoofdpijn en tan[dpijn] en het verwant, naar de getuigenis van Dr. KIL[...] de HOFMAN'S Droppen met veel zekerder en aange[namer] werking in alle voorkomende gevallen.

Het wordt uiterlijk door inwrijvingen en inademen[...] innerlijk met water vermengd gebruikt. Het is onsch[...] ook als het verkeerd mogt aangewend worden. Bij [...] aandrang en beroerten is het volstrekt onmisbaar.

In onderstaande Depots in heele en halve Fleschjes te verkr[ijgen]: Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS, te *Groning[en]* C. RIKKERS, te *Delfzijl* bij A. W. C. KEIJZER, te [...]*dam* bij S. SAVENYE, en te *Winschoten* bij G. WAS[...]

In eene der Steden van *Noord-Hol[land]* wordt, tegen GOED LOON, **IEMA[ND]** gevraagd, van de Prot. Godsdienst geschikt en genegen is, om aan[...] HOOFD eener **KOEK- en BANKETBA[KKERS]-KERS-AFFAIRE** werkzaam te zijn. Adres, *franko* Brieven, onder letter C, bij den Boekhandela[ar] P. MEIJER, te *Groningen*.

ER WORDT GEVRAAG[D]

om met de maand MEI e.k. in dienst te treden: een [...] me **HOUTZAAGMOLENAARSKNECHT**, voorkeur Gehuwd, om als Meesterknecht werkzaam te zijn, benevens een **PEL-, ROGGE-** en **T[AR]WEMOLENAARSKNECHT.** Diegenen, welke toe genegen zijn, vervoegen zich ten spoedigste in per[soon] bij J. H. VAN BUUREN, te *Delfzijl*.

Ondergeteekende verlangt een' **ME[IS]TERKNECHT** in zijne **BIE[R]BROUWERIJ**, te *Loppersum*, Mouten goed verstaande, met of zo[nder] Inwoning, op Mei aanstaande.

H. KLEIN.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschapp[en]*

FEBRUARIJ 1852.

DAGEN.	BAROMETER op 0°. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	THERMOMETER 8 u.	2 u.	8 u.	VOCHTIGHEIDS-TOESTAND. 8 u.	2 u.	8 u.	WINDSTREEK. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	LUCHTGESTELDHEID. 8 uur.	2 uur.	8 uur.
8	752,89	746,75	744,32	6,5	7,8	7,9	0,93	0,96	0,93	Z.W.t.Z.	Z.W.	Z.W.t.Z.	betrokken	regen	regen
9	735,21	736,61	741,34	5,0	6,8	4,1	0,93	0,84	0,78	Z.t.W.	„	W.N.W.	regen	betrokken	helder
10	749,11	752,33	757,58	1,8	5,0	2,2	0,80	0,64	0,66	W.Z.W.	N.W.t.N.	N.N.W.	helder	bewolkt	betrokken
11	762,66	763,82	765,08	0,6	0,9	0,0	0,80	0,85	0,93	N.t.O.	N.N.O.	N.O.t.N.	betrokken	„	„
12	765,11	762,88	760,05	0,7	2,8	1,6	0,90	0,74	0,82	O.N.O.	O.	O.t.Z.	„	betrokken	„
13	756,04	757,10	759,55	1,4	4,0	2,8	0,86	0,70	0,74	Z.O.t.O.	Z.	Z.W.t.Z.	„	„	„
14	763,59	765,46	767,45	1,9	4,2	2,7	0,80	0,73	0,67	N.N.W.	N.W.	NW.t.W.	„	„	„

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 17den Februarij 1852, *no.* 14.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

ZUID-AFRIKA.

De *Examiner* hangt een donker tafereel van den toestand der Kaapkolonie op. Men vreest er een tweede St. Domingo. Het Kafferhoofd *Kreli* heeft zich met 30,000 man, waarvan een deel even goed gewapend is als Europesche soldaten, bij den vijand gevoegd. *Mosesh* houdt zich nog stil. Hij kan 15,000 man ruiterij te velde brengen, aangevoerd door blanken. Zijn voetvolk is ontelbaar. Als de boeren nu maar allen op wilden komen; maar zij zijn de slechte behandeling in den vorigen krijg nog niet vergeten en blijven te huis. Voor de boeren alleen hebben de Kaffers nog ontzag. Zij zouden spoedig een einde aan den strijd kunnen maken. De Engelsche soldaten boezemen volstrekt geen ontzag in.

NOORWEGEN.

Te Tromsö is eene gevaarlijke godsdienstige dweeperij uitgebroken. In een brief van een predikant aldaar worden de verschrikkelijkste bijzonderheden van dat fanatisme medegedeeld. Alles verkeerde er als het ware in eene afgrijsselijke wanhoop. Bij de aankomst van den schrijver des briefs in die plaats klonk hem een dolzinnig en wanluidend geschreeuw, met de gruwelijkste vloeken vermengd, in de ooren, terwijl velen zoo heesch waren, dat zij naauwelijks spreken konden. Eenigen hunner waren volkomen zinneloos; anderen lagen op bedden; anderen weder op den grond te kermen en te steunen, met uitgestrekte armen en krampachtig verwrongen gelaatstrekken en starende blikken, terwijl zij nu en dan opsprongen en godslasteringen uitbraakten. Elders zag men er woeste dansen uitvoeren, waaraan zelfs kinderen van 9 à 10 jaren deel namen. Het zal overigens wel geene verwondering baren, dat door deze waanzinnigen gewelddadigheden gepleegd worden, waarbij de vrouwen over het algemeen nog erger zijn dan de mannen.

ZWEDEN.

Men leest in het *Journal des Débats*: „Wij ontvangen uit Stokholm, van den 28sten Januarij, de volgende bijzonderheden omtrent het springen van de buskruid-fabrijk van den Staat:

„Uit het rapport, door den directeur van de buskruidfabrijk, aan den minister van oorlog gedaan, blijkt, dat het magazijn, op het oogenblik der ontploffing, 14,200 kilogrammen buskruid bevatte.

„Er bestaat een sterk vermoeden, dat het magazijn in brand gestoken is. Het gerucht was verbreid dat misdadigers getracht hadden een gat te maken in de vensters van een der beneden-ramen; maar de directeur verzekert, dat zulk eene poging nimmer had kunnen gelukken, omdat alle vensters met ijzeren platen bekleed waren.

„De politie heeft op de plaats des ongeluks onderscheidene lucifers-doosjes, eene bijl, eene vijl, een hamer gevonden, die allen in een gat in den grond waren verborgen, dat met ruigte bedekt was. In den morgen der ontploffing, heeft men twee ontslagen misdadigers rondom het kruidmagazijn zien zwerven; maar na de ontploffing zijn die twee mannen, welke in de nabuurschap woonden, verdwenen. De schade van materiëel, de gebouwen niet daaronder begrepen, worden geraamd op 638,000 francs. De justitie doet op dit oogenblik ijverig onderzoek."

DUITSCHLAND.

Eene ontdekking van vier benden valsche munters in de Rijnprovinciën is geschied door dr. *Stiebèr*, politieraad te Berlijn. Reeds lang bestond aldaar het vermoeden, dat er werkplaatsen tot het vervaardigen van valsch geld moesten bestaan, want het werd veel gezien en het werk was goed uitgevoerd. De minister belastte daarom dr. *Stieber* met eene bijzondere en geheime zending naar de Rijnprovinciën, en weldra ontdekte hij aldaar en op de grenzen van Westfalen 4 benden, en nam 20 leden daarvan in hechtenis. In twee werkplaatsen overrompelde de politie de munters, terwijl zij met hunnen arbeid bezig waren. De hoofd-fabrijk bevond zich in het dorp Wallerberg, tusschen Bonn en Keulen. Daar vond de politie, nadat het geheele dorp des nachts in de grootste stilte met soldaten was omsingeld, in een kelder een kolossaal munt-toestel, 5 centenaars zwaar en 8 voeten hoog. De in staal gegraveerde stempels, eene aanzienlijke hoeveelheid valsche daalders en zeer wel geslagen goudstukken werden in beslag genomen.

— Men wil weten, dat vertrouwelijke onderhandelingen worden gevoerd tusschen Engeland, Zweden en de Ver. Staten, om te Koppenhage gemeenschappelijke stappen te doen ter zake van den Sondtol.

— Men schrijft uit Berlijn van den 10den Februarij:

„De minister van binnenlandsche zaken, overtuigd van het gevaar dat voor jongelingen voortspruit uit de lezing van slechte boeken, had reeds den 14den Julij 1851 eene circulaire openbaar gemaakt, waarbij de publieke overheden werden aangeschreven om vooral naauwlettend toe te zien op de leeskabinetten. Het hoofdcomité der colleges en scholen vestigt thans de aandacht der onderwijzers op deze circulaire, ten einde de plaatselijke overheid in hare waakzaamheid zoude behulpzaam zijn. De leeskabinetten zullen door de politie kunnen worden gesloten, wanneer het bewijs geleverd is dat zij den leerlingen boeken of brochures ter lezing aanbieden die voor de godsdienst, de zedeleer of de *historische waarheden* kwetsende zijn."

— Het officiëel blad van Hamburg meldt, dat dr. *Rucker*, vertegenwoordiger dier stad te Berlijn, van den heer *Manteuffel* de verzekering heeft ontvangen, dat de Oostenrijksche bondstroepen binnen kort Hamburg zullen ontruimen. Deze tijding is bevestigd geworden door den generaal *Rudberg*, afgezant van Rusland en den baron *Prokesch-Osten*, Oostenrijksch gezant.

— Te Dusseldorf trekken sedert 8 dagen groote hoeveelheden paarden over den Rijn. Zij zijn schoon en sterk, komen uit Westfalen en Holstein, en gaan door Holland en België denkelijk naar Frankrijk.

— In het Oldenburgsche is eene jonge vrouw van 20 jaren gearresteerd, als beschuldigd van vergiftiging van haren echtgenoot, hare ouders en hare zusters.

— De *Const. Zt.* bevat een geestig artikel van den heer *Kossak*, waarin deze den raad geeft aan de dagbladen, om wegens het hooge zegel, waarmede zij bedreigd worden, hun formaat te verkleinen en, om de noodige plaatsruimte te winnen, vele woorden, die telkens wederkeeren, door verkortingen te kennen te geven, b. v. *Lodewijk Napoleon* door ↔ en herziening der constitutie door ♎ (zie voor de verklaring elken almanak.)

— Uit Milaan schrijft men, dat de maarschalk *Radetzky* aan de Protestanten voorloopig, tot aan de beslissing van het ministerie, verlof verleend heeft tot vrije uitoefening hunner godsdienst.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 12 Februarij.

Lord *John Russell* heeft thans aan het Huis der Gemeenten de hervormingswet voorgedragen, waarmede het volk en de drukpers zich reeds zoo lang hebben bezig gehouden. Dit ontwerp is zeer zamengesteld en bevat een groot aantal gewigtige bepalingen. Wat de census betreft, daaromtrent stelt lord *John Russell* voor, zich grondende op de verstandelijke ontwikkeling sedert de wet van 1832, om de vereischte contributie in de belasting van £ 10 op £ 5 terug te brengen, waardoor men het stemregt in de steden erlangt, 20 £ in de graafschappen, enz.

Na zijne redevoering te hebben geëindigd, heeft de minister, onder de luide toejuiching der vergadering, zijne zitplaats hernomen.

— Door het gansche land vormen zich korpsen vrijwilligers; onder anderen hebben zich te Leeds reeds 200 personen voor een aldaar op te rigten korps scherpschutters doen inschrijven.

— Het schijnt, dat de oneenigheid tusschen de fabrikanten en hunne werklieden in onderscheidene plaatsen des lands niet lang meer zal voortduren, daar j.l. Maandag 400 arbeiders van de fabrijk des heeren *Mandslay* in Lambeth te Londen hun werk hebben hervat.

L.l. Zaturdag is een schip met ruim 80 Fransche en Hongaarsche uitgewekenen naar Amerika vertrokken. Zij waren van alle reisbenoodigdheden in ruime mate voorzien, en wel, naar men verzekert, van wege de Engelsche en Fransche gouvernementen.

— Aan de rijkswerf te Plymouth is last ontvangen tot het gereed maken van masten en ra's voor 12 linieschepen.

— Uit Dublin wordt gemeld, dat de aartsbisschop *Murray* een' eigenhandigen brief van den Paus heeft ontvangen, waarin zijne handelwijze in het algemeen, en inzonderheid ten opzigte der politieke vraagstukken, hoogelijk wordt geprezen.

Mgr. *Murray* staat aan het hoofd van het *gematigde* gedeelte der Roomsch-Katholijke geestelijkheid in Ierland, en is deswege bij de driftige ijveraars der ultramontaansche partij niet zeer gezien.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Februarij.

De *Moniteur* bevat heden eenige belangrijke benoemingen, als van den heer *Cambacérès*, voormalig prefekt, tot secretaris-generaal bij het ministerie van politie; van de heeren *Rolland* en *Tonuet*, tot directeurs-generaal bij hetzelfde departement; tot inspecteurs-generaal (9 in getal) voor hetzelfde departement zijn benoemd de heeren *de Rancé* ex-vertegenwoordiger van Parijs en omtrek; *Gazelle* voor Rijssel; *Berard*, ex-vertegenwoordiger, voor Lyon; *Baylin Montbel*, onder-prefekt, voor Metz; *Chopin d'Arnouville*, prefekt, voor Toulouse; *Frossart*, prefekt, voor Bordeaux; *Poriquet*, regterlijk ambtenaar, voor Nantes; *Delesvaux*, procureur der republiek, voor Bourges; *Sylvain Blot*, secreteris-generaal van de prefectuur van politie, te Marseille.

— De graaf *Demidoff* begeeft zich naar Siberië, om er drie jaren door te brengen. Hij zal 25 personen, kunstenaars, letterkundigen en geleerden medenemen. Hij heeft de akademie van wetenschappen uitgenoodigd, die onderzoekingen en proefnemingen op te sommen, welke zij in het belang der wetenschap wenschte, dat gedaan werden. Eene commissie is zamengesteld, om aan dit verlangen van den graaf te voldoen.

— De heer *Paverne* heeft een ontwerp van een onderzeeschen spoorweg tusschen Dover en Calais aan de akademie van wetenschappen aangeboden. Eene commissie is met het onderzoek en met het uitbrengen van rapport belast.

Van den 12*den.* De heer *de Persigny*, minister van binnenlandsche zaken, heeft eene circulaire uitgevaardigd opzigtens de aanstaande verkiezingen voor het wetgevende ligchaam.

Dit stuk begint met de verklaring, dat het algemeen welzijn niet zou kunnen bevorderd worden, als er tusschen de drie groote staatsligchamen en het hoofd van den staat geene harmonie bestond. De ingezetenen moeten helder uit hunne oogen zien, om hunne taak te volbrengen en om de vrienden en vijanden van het door hen gestichte gouvernement te onderscheiden.

De prefecten zullen ieder in hun departement de kandidaten doen kennen, welke door het gouvernement gekozen zijn, als geschikt om den president in zijne herstellingszaak bij te staan. De kandidaten, welke de verdediging van zijn werk op zich nemen, zijn alleen der volkskeuze waardig. De president zou zich in zijne eer en in die van zijn gouvernement gekrenkt gevoelen, indien de vrijheid der stemming in het minst belemmerd werd.

Elke opgaaf van kandidaten door middel van de dagbladen is ten strengste verboden. Ook zal het verzenden van circulaires aan de kiezers worden belet. Alleen de regering zal mogen aanprijzen, en de kandidaten, welke zij geschikt acht, voorstellen. Degenen, op welke de aandacht der bewindslieden is gevestigd, zullen daarvan regtstreeks door den minister van binnenlandsche zaken worden onderrigt.

Dit zijn de voornaamste punten der circulaire des heeren *de Persigny*.

— De nieuwe raad van state heeft heden zijne *eerste* algemeene zitting gehouden, onder het voorzitterschap van den heer *Baroche*. Men heeft verscheidene beslissingen genomen naar aanleiding van de rapporten van onderscheidene sectiën.

— Men is bezig eene garde voor den President zamen te stellen. De kavallerie zal onder den heer *Reille*, zoon van den maarschalk, staan.

— Gisteren heeft de sectie van financiën van den raad van state het pensioen van den generaal *Cavaignac* vastgesteld op 6000 francs.

— Bij het ministerie van binnenl. zaken houdt men zich bezig met een rapport betreffende belooningen voor letterkundigen. Al de hoofd-redacteurs der Parijssche dagbladen zouden tot leden van het legioen van eer worden benoemd.

— Aan de regering is door verscheidene Europesche hoven protest ingezonden tegen de verbeurdverklaring der bezittingen van het huis *Orleans.* Namens de prinsen uit dit geslacht is aan het bestuur van het staatsdomein verbod beteekend, om zich met het beheer hunner goederen in te laten

— Men zegt dat Frankrijk met onderscheidene Italiaansche staten in onderhandeling is, inzonderheid met Sardinië, tot het vestigen van een bondgenootschap tusschen die staten, onder de bescherming van de Fransche republiek. Oostenrijk schijnt er zich niet aan te ergeren.

— De prefectuur van policie heeft over de maand December de volgende opgave medegedeeld:

In de maand *December* zijn aangehouden 3,152 personen, als: 2,352 mannen; 630 kinderen of minderjarige jongelingen; 150 vrouwen; 20 minderjarige meisjes; 2,965 gevangennemingen hebben op regterlijk bevel plaats gehad, 187 op heeter daad. 2,970 der gevangen genomen personen woonden te Parijs, 182 in de departementen. 742 hebben hooger onderwijs genoten; 2,335 kunnen lezen en schrijven; 56 zijn ongeletterd. 282 waren van alle middelen ontstoken; 2,104 leefden van den arbeid hunner handen; 96 zijn vermogend. 570 zijn reeds door de correctionnele regtbanken veroordeeld en 48 door de hoven van assises. 127 zijn vreemdelingen.

Om staatkundige redenen zijn 1,483 mannen, 216 minderjarige jongelingen en 3 vrouwen gevangen genomen; wegens opstand 108 mannen, 48 minderjarige jongelingen, 6 vrouwen en 1 kind.

Van den 13*den.* De *Moniteur* behelst heden een decreet, waarbij een crediet van 520,000 francs wordt geopend ter voldoening van een derde van den intrest der Grieksche leening, welke door Frankrijk gewaarborgd is.

— In de departementen wordt reeds een verzoekschrift geteekend tot herstelling van het keizerrijk; dadelijk nadat de senaat zijne werkzaamheden is begonnen, zal die petitie ingeleverd worden. De dagbladen deelen het stuk mede, dat dienaangaande in de gemeente Chatillon in omloop is. Er wordt daarin de herstelling der keizerlijke waardigheid gevraagd als erfelijk voor de familie van *Napoleon I.*

— Bij presidiaal besluit wordt de oprigting aangekondigd van een dagblad, waarop elke gemeente moet inteekenen; dit is een nieuwe slag voor de gewone dagbladen.

— De *Presse* verzekert, dat de hertog *van Bassano*, de nieuwe gezant in België, instructie heeft ontvangen om aan de Belgische regering te verzoeken het gedenkteeken van den slag van Waterloo, den bekenden leeuw, te doen wegnemen.

— Alhier is reeds een afgietsel van het hoofd des koninginsmoordenaars *M. Merino*, vervaardigd door den geneesheer *Didier*, te Madrid, ontvangen, hetwelk in het Anatomisch kabinet zal geplaatst worden.

— Er zijn bij de policie officiële bijzonderheden ontvangen, betreffende eene zamenzwering, welke op het schip *la Foi* met 400 landverhuizers naar Californië voor rekening van de goudbaren-loterij, was gesmeed, met het doel om zich gewelddadig van het schip meester te maken. De welberadene maatregelen van den kapitein hebben echter dezen aanslag verijdeld, en de in hechtenis genomen belhamels zijn op het eiland Goree (Senegal) aan de justitie overgeleverd.

Van den 14*den.* *Lodewijk Napoleon* heeft, bij een heden verschenen decreet, de organisatie bevolen van zijn militair huis; de ordonans-officieren zullen zonder onderscheid gekozen worden uit alle korpsen van het leger.

— Het bevestigt zich, dat de inwendige inrigting van den senaat en van den staatsraad geheel zal overeenkomen met de gebruiken tijdens het keizerrijk.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Februarij.

In de kamer van vertegenwoordigers kwam gisteren eene petitie ter tafel van jhr. *R. L. Andringa de Kempenaer*, waarin gevraagd werd, dat aan de kamer inlichtingen zouden worden gegeven nopens de redenen, waarom adressant het verblijf in België werd ontzegd. De minister van justitie antwoordde hierop, dat de adressant die redenen wel wist, en hij daarover aan hem minister had geschreven. De redenen der weigering, om den adressant het verblijf in België toe te staan, lag daarin, dat hij door de Belgische pers het huis van Oranje beleedigde. Dit stelde een misdrijf daar tegen eene bevriende mogendheid, en wettigde des adressants uitdrijving. De kamer ging nopens deze petitie over tot de orde van den dag.

— De bekende pater *de Lacordaire*, behoorende tot de klooster-orde der Jacobijnen, die dezer dagen Frankrijk heeft verlaten, bevindt zich hier te lande, en zal zich, zoo gemeld wordt, naar Nederland en verder naar Engeland begeven, om de aldaar bestaande geestelijke vereenigingen dezer orde te bezoeken.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Vrijdag den 13*den Februarij.*

In de zitting van heden zijn de geloofsbrieven ingekomen van het nieuwbenoemde lid uit Tilburg, den heer mr. P. GOUVERNEUR. Op het rapport daaromtrent uitgebragt, heeft de Vergadering besloten tot de toelating van dit nieuwbenoemde lid, nadat hij de bij de Grondwet gevorderde eeden zal hebben afgelegd. — Nog zijn ingekomen: 1). een afschrift van een laatstelijk tusschen Nederland en Frankrijk gesloten postverdrag, en 2). eene missive van jhr mr. J. DE BOSCH KEMPER, verzoekende om bij het opmaken der nominatie ter vervulling van de openstaande raadsheersplaats in den Hoogen Raad niet in aanmerking te komen. De vergadering heeft besloten tot het opmaken dier nominatie over te gaan op Vrijdag den 20sten Februarij, des voormiddags te elf uur, en na afloop daarvan tot de beraadslaging over het wets ontwerp betreffende de wees- en momboir-kamers. Zij heeft vervolgens bepaald, dat de beraadslaging over het wetsontwerp tot regeling der gevolgen van door den militairen strafregter uitgesproken veroordeelingen bij herhaling van misdaad of wanbedrijf op Maandag den 23sten Februarij zal plaats hebben.

Daarna was aan de orde de beraadslaging over het ontwerp van wet betrekkelijk *de graanregten.*

De heer VAN DAM heeft, als motie van orde, voorgesteld, om, ten einde langdurige en vaak tot bitterheid leidende discussiën over handels-vrijheid en bescherming te vermijden, dadelijk, zonder discussie, te stemmen over het door hem en de heeren DOMMER en VAN HEIDEN REINESTEIN voorgestelde amendement, strekkende om het beginsel van herziening in de tegenwoordige voordragt op te nemen, door de bepaling, dat de wet van den 30sten Mei 1847 tot den 30sten Mei 1855 van kracht blijft.

Na eenige woordenwisseling is die motie verworpen, en daarop is de beraadslaging op de gewone wijze aangevangen.

De heeren ANEMAET, ZIJLKER en REINDERS hebben het ontwerp bestreden. Zij achtten bescherming van den landbouw noodig en billijk, en vonden het ongeraden, het in 1847 bepaalde regt op den invoer van granen voor altijd vast te stellen.

De Minister van Financiën heeft de door de vorige sprekers sprekers aangevoerde bedenkingen beantwoord, en daarbij doen uitkomen, dat het bedrijf van den landbouw niet in dien toestand verkeert, dat het bescherming behoeft; — dat dan ook het tegendeel van dien uit onderscheidene omstandigheden is af te leiden; derwijze, dat de genoemde sprekers zich zouden vergenoegen met den tegenwoordigen staat van zaken nog voor drie jaren te bestendigen. Naar des ministers oordeel is echter ook deze beperking ongeraden, en is de deugdelijkheid van onveranderlijke regten door de ondervinding zoo zeer bevestigd, dat men gerustelijk eens voor al het stelsel der schaalregten kan laten varen.

Nadat de heer *van Dam* zijn amendement kortelijk had toegelicht, is het door de commissie bestreden, en heeft de minister de goedkeuring daarvan ontraden. Hierna is het, bij stemming, met 33 tegen 21 stemmen. *verworpen.*

(*Voor* hebben gestemd: de heeren *v. Wylick*, *Luyben*, *v. H. Reinestein*, *Zijlker*, *Dommer*, *Limpens*, *Jespers*, *de Berg*, *v. d. Veen*, *Anemaet*, *v. Nispen*, *Bots*, *v. Dam*, *v. Doorn*, *de Man*, *Westerhof*, *Engelen*, *Meeussen*, *Reinders*, *Hengst* en *ten Cate*.)

De voordragt is daarop onveranderd, met 44 tegen 10 stemmen, *aangenomen.*

(*Tegen* hebben gestemd de heeren: *Zijlker*, *Dommer van Poldersveldt*, *de Limpens*, *de Lom de Berg*, *van der Veen*, *Anemaet*, *van Nispen van Sevenaer*, *Bots*, *Westerhoff* en *Luijben.*

Ten laatste is rapport uitgebragt omtrent het verslag wegens den staat van het armwezen over 1849 en ook omtrent een aantal adressen.

Naar aanleiding van een beklag van een lid uit Groningen over de werking der scheepvaartwetten, deelt de minister eenige bijzonderheden mede, die onze scheepvaart en scheepsbouw betreffen, en niet onbelangrijk zijn. Het blijkt namelijk uit stellige opgaven, dat in het jaar 1851 het getal schepen in Groningen gebouwd dat van het jaar 1850 heeft overtroffen; dat in 1851 honderdachtenzeventig (178) Nederlandsche schepen meer den Sond zijn gepasseerd dan in 1850; dat in Hamburg laatsleden jaar 31 Nederl. schepen meer bevracht zijn dan in het vorige jaar. En men neme wel in acht, dat in 1851 dat voordeel op 1850 is behaald, alhoewel de Nederlandsche vlag in 1850 het voordeel had van neutraal te zijn; welk voordeel in 1851 was vervallen. Daaruit trekt de minister twee gevolgen: 1) dat onze vlag in de Oostzee de voorkeur erlangt; 2) dat de scheepvaartwetten in hunne werking reeds nu voordeelig zijn.

Het is overigens de Regering wel bekend, dat er klagten bestaan over achteruitzetting van de Nederlandsche vlag. Dan de minister verzekert, dat zij een onderwerp van naauwgezette behartiging uitmaken.

In de zitting van den 5den Februarij zijn o. a. ingekomen een adres van den grooten kerkeraad der Evangelisch-Luthersche gemeente te Groningen, en van den kerkeraad der Hervormde gemeente te Zuidwolde; — in de zitting van den 6den een adres van de Hervormde gemeente te Emmen en Vries, — en in de zitting van den 7den van den kerkeraad der Hervormde gemeente te Winsum en Bellingeweer, houdende bedenkingen tegen de wet op het armbestuur.

— Uit het verslag der commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *v. Goltstein*, *S. v. 's Gravesande*, *Gevers*, *Poortman* en *v. Voorst*, betreffende het ontwerp ten aanzien van het bouwen en planten onder vestingen, blijkt, dat hare meerderheid der Kamer de goedkeuring van deze eenigermate door de Regering gewijzigde voordragt niet durft ontraden.

De meerderheid is van oordeel, dat hier geene sprake kan zijn van onteigening ten algemeenen nutte, maar dat de voorgestelde beperkingen moeten worden gerangschikt onder de zoodanige, als bij art. 625 B. W. zijn bedoeld en die in het algemeen belang moeten plaats hebben.

Van de zijde der commissie is ernstig aangedrongen op het aannemen van slechts twee kringen en op het opheffen van den kleinen kring van 300 ellen; doch van den kant der Regering is daarop geantwoord, dat, zullen de vestingwerken *verdedigings-werken* blijven, deze kleine kringen volstrekt behouden moeten worden.

'S GRAVENHAGE, 14 Februarij.

De leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal zijn ter vergadering opgeroepen tegen Dingsdag den 24sten Februarij aanstaande.

— Naar men verneemt, is de 1ste luit. *A. E. Mansveldt*, ordonnans-officier van Z. M. den Koning, benoemd tot ridder der orde van het Legioen van Eer.

— Gisteren heeft de hooge raad uitspraak gedaan in de zaak van meesteren-regenten der huiszitten-en diakonie-armen binnen Leiden, eischers tegen den minister van financiën, gedaagde, en *C. C. van den Hoek c. s.*, interveniënten. De eischers zijn daarbij niet ontvankelijk verklaard in hunne zoogenoemde reconventionele vordering tegen de interveniënten en ook in de vordering tegen den minister van financiën, met verwijzing in de kosten.

— De gemeenteraad te Leiden heeft eene commissie benoemd tot het ontwerpen van het uitgebreid plan eener inrigting tot wering der bedelarij, door het verschaffen van werk aan behoeftigen, het zij naar het voorbeeld van Gouda of op eene andere wijze, terwijl op voordragt dier commissie vier of vijf ingezetenen door burgemeester en wethouders zullen worden uitgenoodigd het voorgedragene te onderzoeken. Tot leden der commissie zijn benoemd de heeren *Krantz*, *Cock* en *Stoffels.*

— Volgens de Delftsche Studenten-almanak bedraagt het getal der ingeschrevenen op de rolle der Delftsche akademie 143 studenten, waarvan 87 voor Oost-Indische ambtenaren 2de klasse, 29 voor algemeene studie, 24 voor civiele ingenieurs, 2 voor ijk en accijnsen en 1 voor het mijnwezen; gepromoveerden aan andere akademiën: 16 voor Oost-Indische ambtenaren 1ste klasse en 1 voor andere doeleinden.

Van den 15*den.* Indien wij wel onderrigt zijn, zal heden de uitwisseling der ratificatiën plaats hebben van de postovereenkomst, den 19den Dec. 1851 tusschen de Nederlanden en Oostenrijk gesloten. Deze overeenkomst strekt namelijk tot regeling van het leiden der briefwisseling voor de Indiën, ook over den weg van Triest.

— Z. M. de Koning en Z. H. K. Prins *Frederik* hebben dezer dagen den weleerw. heer ds. *J. S. Buddingh*, eene afscheidsaudientie verleend. ZWEw. heeft den 13den zijne reis over Londen aangevangen, ten einde den 3den April in Indië te kunnen zijn. Na zijne aankomst zal hij aldaar zijne nieuwe betrekking aanvaarden. Men verzekert, dat ZWEw. voornemens is, na een verblijf van twee jaren in Indië, naar het moederland terug te keeren.

AMSTERDAM, 12 Februarij.

Door de zorg van den hoogl. *Miquel*, te Amsterdam, heeft de Ned. Indische regering in het midden des vorigen jaars

[illegible] bezending kina-boompjes, van de beste soort ontvangen, die naar 's lands plantentuin te Buitenzorg verzonden zijn, om aldaar proeven met de kultuur te nemen. Mogt die proef gelukken, waarvoor, naar men meende, veel waarschijnlijkheid bestaat, dan zou dit niet slechts een zegen voor de menschheid, maar ook een belangrijk geldelijk voordeel voor Indië zijn, daar de prijs van de kinabast, zoowel door het vermeerderd gebruik der kinine, als door de roekelooze behandeling van den kinaboom in Zuid-Amerika, waar de Cascarilleiros den boom tot verkrijging der bast eenvoudig vellen, zonder zich om zijne instandhouding te bekommeren in den laatsten tijd zeer is gestegen.

LEYDSCHE-DAM, 11 Februarij.

Sedert eenigen tijd houdt hier op bepaalde dagen een zoogenoemde wonderdoctor zitting, om menschen, die kwalen hebben, van goeden raad te dienen, en hunne genezing te beproeven. De toevloed van menschen uit naburige dorpen en uit 's Gravenhage neemt telkens in aantal toe. Het gemeen verhaalt wonderen van de goede gevolgen, welke de lijders ondervinden en van de diensten, die de man schier geheel belangeloos aan de lijdende menschheid bewijst, ofschoon men geen enkel persoon bij naam noemt, die de gezegende gevolgen werkelijk heeft ondervonden. Noch hier ter plaatse noch in den naasten omtrek, is een enkel voorbeeld van genezing bekend.

Geneesmiddelen reikt de man niet uit; belooning vraagt hij niet, doch laat zich die wel opdringen. Hij beveelt allen het geloof in God aan, schrijft vele gebeden voor en het aanroepen van Heiligen en in sommige gevallen het gebruik van hoendereijeren, welke op Witten Donderdag gelegd zijn.

Ieder, die den man wenscht te raadplegen, betaalt 10 cts. en ontvangt daarvoor een kaartje, waarop het no. staat, dat de volgorde aanwijst, waarop men kan toegelaten worden. Er wordt handel in de toegangs-kaartjes gedreven en er worden voor de laagste nommers betrekkelijk belangrijke sommen besteed; dat speculatie door winstbejagers daarbij in het spel komt, zou niet geheel te verwonderen zijn.

Heden was de toeloop van menschen, welke te voet, met daartoe opzettelijk varende schuiten en met rijtuigen aankwamen, verbazend groot; men schat het aantal op meer dan *achthonderd*; doch welk eene teleurstelling — allen moesten ongetroost en ongeholpen terugkeeren, omdat de man niet verscheen. Enkelen zijn daarop naar Soetermeer gegaan, in de onderstelling, dat hij daar te vinden zou zijn. — Men schrijft thans anno 1852!!

MEPPEL, 12 Februarij.

De kinderziekte heerscht hier nog voort en is bij de oningeënten van eenen zeer boosaardigen aard. Hiervan diene het volgende voorbeeld, hetwelk tevens allen, die hardnekkig weigeren, om zich of hunne kinderen te laten vaccineren, kan leeren, aan welke gevaren zij zich en de hunnen blootstellen, en welke er de treurige gevolgen van kunnen zijn. Zeker iemand alhier was en is nog met zijne echtgenoote een vijand der vaccinatie en daarom werden hunne kinderen in der tijd niet ingeënt. Binnen weinige dagen nu hebben zij vier hunner kinderen, drie zoons en eene dochter, aan de kinderziekte verloren, van welke de jongste zoon, sedert eenige maanden gehuwd, 34 en de oudste 46 jaren oud was; deze laat eene weduwe met 6 en hun andere zoon, die 38 jaren heeft bereikt, eene weduwe met 3 kinderen na, terwijl de dochter, oud 42 jaren, 5 kinderen ter verzorging aan haren echtgenoot overlaat, die even als de panden harer broeders nog te jong zijn, om hun verlies te kunnen beseffen. Voorwaar treffend en treurig!

LEEUWARDEN, 14 Februarij.

In Friesland is wederom last gegeven tot het dooden van 115 runderen, makende met de laatstgedane opgaaf een totaal van 3690 runderen.

— In de eergisteren alhier gehouden openbare vergadering van den gemeenteraad is, onder anderen, in behandeling genomen, eene resolutie van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, waarbij ook de raad van Leeuwarden wordt verzocht, te dienen van berigt enz., nopens het aanleggen van een pakschuitenveer tusschen Assen, Sneek, Leeuwarden en Groningen, waartoe *J. W. Keizer*, schipper te Smilde, concessie verzoekt te erlangen. — Overgedragen aan de vergadering van burgemeester en wethouders.

— Naar wij vernemen, is door het bestuur van het zevende *Landhuishoudkundig Congres* bepaald, dat gemeld congres te dezer stede zal worden gehouden op Dingsdag den 8sten Junij e.k. en vier volgende dagen. De vergaderingen zullen plaats hebben in de groote kolfbaanzaal van de societeit *Amicitia*, daartoe door de leden welwillend afgestaan en die op eene der gelegenheid passende wijze zal worden ingerigt. 's Vrijdags avond zal, als eene hulde van de leden der societeit aan de leden van het congres, een groot vocaal- en instrumentaal concert worden aangeboden. Op verzoek van het bestuur van het congres is, door tusschenkomst van den heer commissaris des Konings in deze provincie, door den Koning bepaald, dat de jaarlijks, beurtelings te Leeuwarden en op het Loo, van wege Z. M. te houden harddraverij, dit jaar op een van de congresdagen te dezer stede zal plaats hebben. De prijs zal bestaan in eene fraaije met zilver gemonteerde zweep, ter waarde van *f* 400. Ook de keuring der veulendragende merriën zal, volgens besluit der provinciale Staten, alsdan geschieden. De provinciale commissie van landbouw houdt zich voorts onledig met het vormen van het plan eener op de gemelde dagen te houden tentoonstelling van vee, landbouwkundige werktuigen enz.

Gelijk overigens bekend is, zal van wege de provincie eene som van *f* 500 worden aangewend ter opluistering van het congres, terwijl ook door de stad eene som van *f* 400 zal worden verleend voor feesten en nuttige doeleinden bij deze gelegenheid.

— Wij hebben reden verheugd te zijn over de berigten, die ons van verschillende zijden toekomen nopens te veld staande wintergranen en zaden. Op zeer enkele plaatsen heeft men, wel is waar, de slak waargenomen, doch in zeer geringen getale, zoodat de schade, daardoor aangebragt, onbeduidend is. Verleden jaar waren die dieren er in menigte, en ook nu was men voor hunne terugkeer bevreesd, en wel om het buitengewoon zachte winterweder; gelukkig dat tot nu toe die vrees ijdel is geweest. (*Fr. Ct.*)

ASSEN, 13 Februarij.

Heeren Gedeputeerde Staten hebben het verzoek van *H.* en *D. Vos & Co.*, te Assen, om eene katoenweverij aldaar te mogen oprigten, afgewezen, op grond van den hinder, door het geraas der weefgetouwen op de plaats (de torenlaan), waar de fabrijk zou worden opgerigt, voor het publiek zullende worden veroorzaakt.

— Naar men verneemt, is de Zwolsche stoomboot-maatschappij voornemens, na bekomene concessie, eene dagelijksche diligence-dienst op te rigten van Zwartsluis naar Groningen, in verbinding met hare stoombooten, welke voortaan alle dagen zullen varen. Deze dienst zou 15 minuten na aankomst der booten van Zwartsluis vertrekken en 9 uur na dit vertrek te Groningen arriveren, terwijl het vertrek van Groningen 9 uur voor het vertrek der boot van Zwartluis zou plaats hebben; naar evenredigheid hiervan zoude deze diligence op de tusschenliggende plaatsen Assen, Smilde, Dieverbrug en Meppel aankomen. Deze dienst zal alleen voor personen strekken, waarvan de vracht naar ruim 25 cent per uur is berekend. Het is niet te ontkennen, dat deze dienst in eene wezenlijke behoefte zal voorzien en zich door goedkoopheid en kortheid van overtogt aanbeveelt.

— De weekmarkt alhier was gisteren bijzonder druk bezocht; er zijn nagenoeg 150 wagens geteld, en, wanneer men, naar eene matige berekening, aanneemt, dat ieder wagen 4 mudden rogge aanvoerde, dan zijn er 600 mudden rogge ter markt geweest. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 16 Februarij.

Heden middag is alhier, onder nadere goedkeuring, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, in het bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat, verpacht: Het kaphout, op den weg van Appingedam naar Noordbroek, voor den tijd van ongeveer vijf jaren, aanvangende met de goedkeuring der verpachting en eindigende den 1sten Maart 1856.

Hierop zijn drie inschrijvingsbiljetten ingekomen, doch waarvan twee van onwaarde zijn verklaard, als zijnde te laat ingekomen, en wel van H. G. LEINENGA, te Zuidbroek, en D. E. DE JAGER, te Siddeburen. Het biljet dat van waarde is verklaard, was van H. VAN DIJKEN, te Appingedam, voor *f* 10 — 26 's jaars.

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 27, bevat eene notificatie van den Staatsraad, Commissaris des Konings, d.d. 10den Februarij 1852, no. 5, inhoudende, dat door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, opperhoutvester, met overleg van heeren Gedeputeerde Staten, en gezien het Koninklijk besluit van den 5den Julij 1828 (*Staatsblad* no 25), in verband met art. 11 der wet van den 11den Julij 1814 (*Staatsblad* no. 79), voor deze provincie is bepaald: dat de tijd van uitoefening van het weispel van kwartelen in dit jaar alleen zal zijn geopend van den 1sten Mei aanstaande tot en met den 15den Julij daaraanvolgende; dat bij het voorschreven jagtbedrijf zal zijn verboden het gebruik van alle andere netten dan steekgarens, spei- en vliegnetten; zullende de twee laatstgemelde soorten nimmer tot het slepen (tirasseren) der kwartels mogen gebruikt worden; terwijl eindelijk nog wordt herinnerd, dat het kooijen of vangen van eendvogels jaarlijks van den 15den Maart tot den 1sten September is verboden.

Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 29, bevat een besluit van Gedeputeerde Staten, d.d. 12den Februarij 1852, no. 14, houdende mededeeling van nadere voorschriften nopens het inrigten van de voordragten der gemeentebesturen, tot heffing van plaatselijke opcenten op de personele belasting.

Het Blad no. 30, eene Notificatie van Gedeputeerde Staten, d.d. 13den Februarij 1852, no. 25, houdende mededeeling eener ontvangen aanvrage om magtiging tot de oprigting van eene tweede jaar-veemarkt, op den eersten Donderdag in Mei, in de dorpen Scheemda en Eexta.

— De avond van den 13den Februarij was voor het huisgezin van den bakker J. H. BOSVOGEL te *Wildervank* allertreurigst. Omstreeks 5 uur wilde de echtgenoot van B. naar den tuin om haren man, die in denzelven bezig was om eenig werk te verrigten, roepen om koffij te drinken en meteen haar zoontje, zijnde een aanminnig kindje van ruim twee jaren oud, en hetwelk haar een oogenblik bevorens al spelende had verlaten, mede te nemen. Dan tot hare verwondering het kind niet ziende, werd zij ongerust, zocht achter het huis, ging al dadelijk naar het zinkgat en, helaas! daar zag zij dat het hoofdje nog even boven het water uitkwam. Hartverscheurend oogenblik!

Dadelijk greep zij het kind uit de slijk, riep in wanhoop haren echtgenoot, en zamen werden alle pogingen in het werk gesteld en geneeskundige hulp ingeroepen, om het kind in het leven terug te brengen; maar wat men ook aanwendde, alle hulp was vruchteloos, het kind was volgens des doctors getuigenis gestikt. — Ook in dit geval kan men de ouders niet van achteloosheid beschuldigen, want, naar men verneemt, was de schuurdeur gesloten, en moet allerwaarschijnlijkst het kindje een of ander voorwerp hebben gebezigd, om de klink op te ligten, ten einde alzoo de deur te openen.

— Men schrijft van *N. Stads-Kanaal*, den 10den Februarij: „Sedert l.l. herfst, hebben zich te dezer plaatse van tijd tot tijd gevallen van de zoogenoemde kinderziekte opgedaan, en vooral in de maand Januarij heerschte zij in verscheidene huisgezinnen. Vóór nieuwjaar zijn er drie, en na dien tijd even zoo veel bejaarden, benevens een kind van 3 jaren, aan deze ziekte overleden; van die lijders was er niet één gevaccineerd. Ofschoon ook hier het vooroordeel tegen de vaccine nog sterk was, wordt de menigte thans zigtbaar, maar helaas! zeergevoelig overtuigd van de heilzame werking dier kunst; want de lijders, die in hunne jeugd gevaccineerd werden, kregen de pokken slechts in geringe mate, en waren spoedig weder hersteld."

— Den 10den dezer werd er nabij de Hollandsche Grenzen, in het Veen tusschen de Bourtange en Neu Dersum, door een arbeider, die bezig was aldaar een' gruppel te graven, het geraamte eener vrouw gevonden. De kleederen waren reeds in een' staat van ontbinding overgegaan.

Naar men verneemt, heeft de Hannoversche regering reeds onderzoek in deze duistere zaak gedaan.

— Als bewijs van het bestaan van veelvuldig schadelijk gedierte, is dienende, dat op den huize Tilburg, onder Westerbroek, op den 14den dezer door eenige jagtliefhebbers, daartoe uitgenoodigd, vijf volwassen vossen zijn geschoten, zijnde twee moervossen en drie van het mannelijk geslacht. Op eenigen die nog ontkwamen zal aanstaanden Zaturdag nieuwe jagt worden gemaakt.

— Men verzoekt ons te berigten, dat den 8sten Februarij te Amsterdam is gearriveerd, na eene reis van *acht en een half uur*, de nieuwe ijzeren stoomboot *Harlingen*, om eene diligence en bijwagen van daar af te halen.

Bij Koninklijk besluit van den 22sten Januarij j.l. wordt de plaatsing in het *Staatsblad* bevolen van de overeenkomst betreffende de brievenpost tusschen Nederland en België op den 17den Dec. 1851 gesloten. Uit die overeenkomst blijkt, dat de enkele brieven (van 15 wigtjes of minder) uit Nederland naar België en wederkeerig die uit België naar Nederland, voortaan onderworpen zullen zijn aan een gelijkmatig port van 20 c. of 40 centimes. Echter zal het port der brieven uit het eene land naar het andere verminderd worden op 10 c. of 20 centimes voor elken enkelen brief (van 15 wigtjes of minder), wanneer de afstand tusschen het kantoor van afzending en dat van bestemming, niet meer dan 50 Ned. mijlen bedraagt. Zwaardere brieven naar evenredigheid meer. Het frankeergeld van nieuwspapieren, dagbladen, tijdschriften, enz. bedraagt 2 c. of 4 centimes, te heffen van ieder dagblad of vel druks, van welke oppervlakte ook.

Wij zijn verzocht het volgende uit de *Dr. Ct.* over te nemen:

Snikkeveer op Meppel.

De Staten van Drenthe hebben de doorschutting op de Hoofdvaart ook na zonsondergang vrijgesteld. De raad van Assen heeft afwijzend beschikt op een verzoek van de snikkevaarders, om te 9 uur, in plaats van te 8 uur des morgens, van Assen te vertrekken. Het publiek wenscht, dat er én te 7 uur én te 2 uur snikken én van Meppel én van Assen varen.

De beslissing van beide genoemde collegiën zijn in dien geest. Er is ook geene vrees, of het levert een meer dan goed bestaan op voor hem, die aanvraagt, om te 2 uur een snik op Meppel te mogen hebben of van Meppel herwaarts, want het gerijf van het publiek brengt het mede: en er is nog niets van dien aard op de hoofdvaart ondernomen, of het is niet alleen gelukt, maar het heeft de verwachting zelfs overtroffen; men denke slechts aan de veeren op Amsterdam, Zwolle en de kolonie Veenhuizen.

ASSEN.

Staat onzer rivieren.

Volgens rapport van den inspecteur van den waterstaat, uit Arnhem van den 12den dezer, was het water te Pannerden in het laatste etmaal tot beneden het correspondentiepeil gedaald; dien ten gevolge en uit hoofde van den aanhoudenden val te Keulen en van het gunstige weder, was de sedert eenige dagen ingestelde buitengewone rivier-correspondentie in de provinciën Gelderland en Overijssel wederom opgeheven. Het water op de Nederlandsche boven-rivieren was nu overal vallende; op de Beneden-Waal, Lek en Beneden-Maas was het nog min of meer wassende. Alle berigten omtrent den toestand der Geldersche rivieren en dijken waren zeer gerustestellend. — Volgens berigt van den hoofdingenieur in Noord-Brabant, van den 12den dezer, openbaarde zich laatstelijk ook op de Maas eenige val van het water. (*St. Courant.*)

Handel van Harlingen.

In het jaar 1851 zijn alhier ingeklaard:

Onder	Nederl. vlag	269	schepen,	metende	30,774	ton
„	Engelsche „	132	„	„	36,373	„
„	Noordsche „	108	„	„	20,009	„
„	andere vlaggen	20	„	„	2,949	„
	Totaal........	529	schepen,	metende	90,105	ton
In 1850	bedroeg dit	485	„	„	81,646	„
„ 1849	„ „	522	„	„	76,736	„

De *uitvoer* van hier bestond o. a. uit 111,040 eijeren, 2665 lasten haver, 1,556 vaten olie, 11,805 ossen, koeijen, kalveren, enz., 8,554 varkens, 31,586 schapen en lammeren.

Uitgeklaard werden in 1851:

Onder	Nederl. vlag	270	schepen,	metende	31,446	ton
„	Engelsche „	135	„	„	37,138	„
„	Noordsche „	110	„	„	19,700	„
„	andere vlaggen	22	„	„	3,041	„
	Totaal	546	schepen,	metende	91,325	„
In 1850	bedroeg dit	531	„	„	87,841	„
„ 1849	„ „	565	„	„	81,550	„

Statistiek der Bevolking over 1851.

De bevolking der gemeente *Wildervank* bedroeg op den 31sten December 1851 5931 zielen, waaronder 4461 Hervormden, 161 Evang.-Lutherschen, 100 Doopsgezinden 644 Christ. Afgescheidenen, 393 Roomsch-Katholijken en 172 Nederduitsch-Israelieten.

Wat er in België gedaan wordt ter opleiding bepaaldelijk van Ambachtslieden in de Industrie.

Z. M. de Koning van België heeft dezer dagen (December 1851) eene commissie benoemd om maatregelen voor te dragen tot verbetering en ontwikkeling van het onderrigt in kunsten en ambachten, ten einde het op de hoogte van de behoeften en vorderingen der nijverheid te brengen. Dit besluit is genomen ten gevolge eener voordragt des ministers van binnenlandsche zaken, die hoofdzakelijk het volgende inhoudt: „Het onderwijs in de letterkunde en de wetenschappen is thans geheel geregeld. De wet heeft ook, ter opleiding van jongelieden voor de industrie, speciale scholen bij de Gentsche en de Luiksche universiteit opgerigt. Doch er is nog op verre na niet zooveel gedaan, als de tegenwoordige staat der industrie vereischt. Hij vordert een toegepast onderwijs, ingerigt zooveel mogelijk naar de plaatselijke behoeften, en verbonden met een' oefeningstijd voor elken tak van het fabrijkwezen. De bovengemelde scholen zijn ook voor lieden van lagere standen, die de meesterknechts en fabriekbazen opleveren, feitelijk gesloten. Wel bestaan er eenige inrigtingen hier te lande, waar het onderrigt vrij na komt aan hetgeen ik thans beoog; doch er is nog veel te doen, om het praktische onderwijs tot die hoogte te brengen, waarop het belang onzer nijverheid en onzer arbeidende volksklassen behoorde te staan."

Turf-Nijverheid.

Men leest in het beursberigt van de Londensche *Times* het volgende:

„De scheikundige werkzaamheden der Iersche maatschappij tot kunstmatige turfbewerking, zijn den 8sten dezer [Dec. 1851] aan hare fabrijk te Atby, nabij Dublin, aangevangen, en reeds wordt gemeld dat een belangrijk feit tot zekerheid gebragt is. Door deskundigen was betwijfeld, of het mogelijk zou zijn, het gas, ontwikkeld bij de distillatie van den turf, na de verkrijging der voor verdikking vatbare dampen, als brandstof in de fabrijk te gebruiken; een punt, waarvan de kosten der onderscheidene produkten, welke de maatschappij uit den turf wil trekken, grootelijks zouden afhangen. Deze vraag is nu, naar verzekerd wordt, gunstig opgelost, en het gebruik van het bedoelde gas tot brandstof zeer doelmatig bevonden. Men vleit zich met het vooruitzigt, dat binnen weinig weken het bewijs zal zijn geleverd, dat de onderneming der maatschappij eene winstgevende zaak is."

Iets over Lodewijk Napoleon.

De hoogte tot welke hij, die vroeger te Straatsburg (1836) en te Boulogne (1840) vergeefs zijne fortuin beproefde, thans zoo onvoorziens als hoofd van Frankrijk zich heeft weten op te voeren, doet in al wat ter beoordeeling van zijnen aanleg en karakter kan strekken, belang stellen. Het verdient dus opmerking, dat hij meermalen ook als schrijver is opgetreden. En wel het eerst in 1832, toen hij op 24jarigen leeftijd zijne *Rêveries Politiques* schreef, dat hij zelf eene onrijpe vrucht noemde.

In 1833 verleende de Zwitsersche regering hem het burgerregt voor zijn werk: *Considerations politiques et militaires sur la Suisse.* In 1835 gaf hij een *Manuel d'artillerie* uit.

In 1841 schreef hij *Fragments historiques*, het eerste zijner werken dat hij gedurende zijne gevangenschap op het fort Ham schreef, eene vergelijking behelzende der omwentelingen in Engeland in 1688 en in Frankrijk in 1830, in welke hij zegt, dat geloof en geweten hem zijn tegenspoed onderworpen doen dragen en dat hij het lot zijner vijanden reeds in de toekomst ziet; in 1842 gaf hij eene *Analyse de la question des sucres* uit, vervolgens *Extinction du pauperisme*, die bij in landbouwende inrigtingen op onbebouwde gronden zoekt.

Behalve verscheidene losse stukken en dagbladartikelen, heeft hij in 1848 uitgegeven een werk in drie deelen: *Le passé et l'avenir de l'artillerie.* Hij is ook goed bekend met de Hoogduitsche taal, uit welke hij veel vertaalde, bijzonder uit *Schiller*.

Uit een en ander blijkt genoegzaam, dat *Lodewijk Napoleon* een man is, die een' levendigen en werkzamen geest bezit en niet ontbloot is van veelsoortige kennis en wetenschap.

Zendelingswezen in Indië.

De *Calcutta-Review* geeft de navolgende mededeelingen over het zendelings-wezen in Indië. Sedert den aanvang, alzoo gedurende een tijdvak van 80 jaren, zijn er 260 vaste punten daargesteld, waar 403 zendelingen werkzaam zijn; 551 inlandsche predikanten staan hen ter zijde; zij hebben 309 gemeenten gesticht, die 17,356 leden tellen, welke de kern eener bevolking van 103,000 zielen uitmaken. In 1345 scholen worden 83,700 knapen, en in 354 scholen, 11,500 meisjes onderwezen.

De geheele *Bijbel* is in 10, het *Nieuwe Testament* in 15 talen overgezet, en er begint zich in die talen eene Christelijke literatuur te ontwikkelen, die in 25 drukkerijen werk geeft. De totaal-som der uitgaven voor kerk- en schoolwezen beliep in het laatste jaar 187,000 pond. sterl., waarvan 330,500 pond. sterl. in Indië zelf waren bijgedragen.

In een' zeer fiks geschreven nieuwjaarswensch, door den heer N. W. A. VAN CATZ SMALLENBURG, te Buffalo, N. Y., aan den *Sheboygan Nieuwsbode* van den 6den Januarij l.l. ingezonden, lezen wij o. a. de navolgende regels, die wij ter kennisneming ook voor *onze* lezers allezins waardig keuren hier op te nemen:

„Ook u, dierbare verwijderde vrienden aan de andere zijde des Oceaans, brengen wij onze wenschen.

„O, dat Hij, die der menschen lot regelt en bestuurt, dat Hij, die onze schreden van hen verwijderde, hen behoede op den moeijelijken weg door dit leven; dat een wijs en gematigd bestuur hun de zorgen verligte, die zoo menigeen over de baren eener woelende zee rustplaats en brood deed zoeken. Trotsch mogen alle Nederlanders zijn, dat een man als HORACE GREELEY, uitgever der New-York *Tribune*, in een' zijner op zijne kortelings door Europa gedane reis geschrevene en publiek gemaakte brieven, zegt: „dat Nederland onder de weinige monarchijen eene eerste plaats inneemt, en niet geregeerd wordt door despotismus en willekeur! Hartelijk wenschen wij dan ook, dat de regering des geliefden oudes vaderlands voort moge gaan op den ingeslagen weg; dit alleen zal van ons geliefd vaderland den storm kunnen afwenden, die zich over het hoofd van Europa zamenpakt; voort te gaan op den ingeslagen weg zal alleen den Nederlander zijne oude verbindtenis met *Oranje Nassau* doen herinneren, en het waardige huis, naast God de oorzaak van Holland's daarzijn in de rei der volken, moedig ter zijde staan; voortgaande op den ingeslagen weg, kan zij alleen der wereld doen zien, dat ook bij eene monarchij een volk gelukkig en vrij kan zijn.

„Het vooruitzigt daarop is bemoedigend voor hem, die in het vaderland dierbare betrekkingen achterliet; hoe zwaar was 't niet te scheiden; hoe moeijelijk was het niet den beminden broeder of zuster welligt een eeuwig vaarwel te moeten toeroepen; hoe zwaar viel het hem de vrienden der jeugd en jongelingsjaren te moeten achterlaten, en het dierbare plekje gronds vaarwel te zeggen, waar eenmaal zijne wieg stond; zoo menig dierbaar pand rust, en aan hetwelk zoo menige herinnering hem bijgebleven is."....

Kerknieuws.

FARMSUM (kl. Appingedam) 13 Febr. Uit een z.h.w.geb. aangeboden tweetal, heeft de collator, de heer *Rengers Hora Siccama* te Hoogezand, tot predikant alhier verkozen ds. *H. Huijsers*, pred. te Pietersburen, die daarna kerkelijk beroepen zijnde, die beroeping heeft aangenomen.

ARNHEM, 12 Februarij. De groote kerkeraad der Hervormde gemeente heeft heden op het (alphabetisch gestelde) drietal gebragt de predikanten: *de Blaauw*, te Hoorn; *de Keijser*, te Oudewater, en *Uden Masman*, te Meppel.

NAARDEN, 31 Jan. Na verkregene handopening tot beroeping van een' tweeden predikant, is de kerkeraad op den 23sten dezer overgegaan tot het formeren van een 12-, 6- en 3tal van predikanten, waaruit beroepen is de weleerw. z.gel. heer *H. P. Berlage*, predikant te Muiderberg.

MEPPEL, 12 Febr. De heer *S. Sijphens*, leeraar bij de Christelijke afgescheidene Gemeente alhier, is beroepen te Grootegast.

— Ds. *J. W. Felix*, pred. te Op-Heusden, heeft eene beroeping ontvangen naar Garijp (prov. Friesland).

— Te Schraat (prov. Friesland), is tot predikant beroepen de weleerw. zeer gel. heer A. ZUIDEMA, van de Kiel.

Ds. *Jac. van der Werff*, thans pred. te Aarlanderveen, heeft de beroeping naar Hedel aangenomen.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.